

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

6ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 28 Δεκεμβρίου 2020 με την εξής σύνθεση: Ειρήνη Αποκάρδου Πρόεδρος και Εισηγήτρια, Ιωάννα Θεμελή και Μαργαρίτα Κανάβα Μέλη.

Για να εξετάσει την από 19-11-2020 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1689/20-11-2020 του οικονομικού φορέα ... (εφεξής ο «προσφεύγων»), που ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του ... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και

Της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής η «παρεμβαίνουσα»), με έδρα ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή ο προσφεύγων αιτείται να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 189/2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής με την οποία απορρίφθηκε η προσφορά του.

Με την παρέμβασή της η παρεμβαίνουσα επιδιώκει την απόρριψη της ως άνω προσφυγής και τη διατήρηση του κύρους της προσβαλλόμενης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ειρήνη Αποκάρδου

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1.Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί e-παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017, ύψους 980 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., το από 19-11-2020 αποδεικτικό τραπεζικής συναλλαγής ... για την πληρωμή του εν λόγω παραβόλου και εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας

Αριθμός απόφασης: 99/2021

Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «δεσμευμένο»). Το ποσό του παραβόλου υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, ήτοι 195.161,29 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2.Επειδή η αναθέτουσα αρχή με την υπ' αριθμ. ... Διακήρυξη προκήρυξε ηλεκτρονικό ανοικτό διαγωνισμό για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου: «Αποκατάσταση βλαβών δικτύων υποδομής οικισμού», με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή), εκτιμώμενης αξίας 242.000 ευρώ με ΦΠΑ.

3. Επειδή το πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 14-09-2020 (Α.Δ.Α.Μ. ...) καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε αύξοντα αριθμό ΕΣΗΔΗΣ

4. Επειδή ο διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙV του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθ. 345 του ν. 4412/2016.

5.Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 19-11-2020 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα μέσω της «επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ στις 11.11.2020 β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ΠΔ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από τον προσφεύγοντα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

6. Επειδή ο προσφεύγων έχει προφανές έννομο συμφέρον για την άσκηση της προσφυγής, καθώς έχει συμμετάσχει στον διαγωνισμό, και, επομένως, εύλογα επιδιώκει την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης κατά το μέρος που απορρίπτει την προσφορά του, επιδιώκοντας ευλόγως να του ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση.

Αριθμός απόφασης: 99/2021

7. Επειδή στις 20-11-2020 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς όλους τους ενδιαφερόμενους τρίτους δια μέσω της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

8.Επειδή με την με αρ. 1992/2020 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

9. Επειδή στις 30-11-2020 η αναθέτουσα αρχή απέστειλε τις απόψεις της στην ΑΕΠΠ, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, επί της υπό εξέταση προσφυγής, τις οποίες κοινοποίησε αυθημερόν στον προσφεύγοντα.

10. Επειδή η παρεμβαίνουσα κατέθεσε εμπροθέσμως στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού την από 30-11-2020 με αρ. ΓΑΚ ΑΕΠΠ ΠΑΡ. 2132/2020 παρέμβαση δοθέντος ότι έλαβε γνώση στις 20-11-2020 της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 για την οποία θεμελιώνει άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον καθώς η προσφορά της έχει κριθεί αποδεκτή και έχει αναδειχθεί προσωρινή ανάδοχος και ως εκ τούτου, επιδιώκει τη διατήρηση της προσβαλλόμενης.

11. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η υπό εξέταση προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

12. Επειδή στην επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία έλαβαν μέρος τέσσερις οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων ο προσφεύγων και η παρεμβαίνουσα με τις υπ' αριθμ. συστήματος ... και ... προσφορές τους αντίστοιχα.

Με το 1ο Πρακτικό της η Επιτροπή Διαγωνισμού εισηγήθηκε, μεταξύ άλλων, να απορριφθεί η προσφορά του προσφεύγοντος και να αναδειχθεί προσωρινή ανάδοχος η παρεμβαίνουσα ως μειοδότη με την μεγαλύτερη μέση έκπτωση 31,31%. Ειδικότερα, για την προσφορά του προσφεύγοντος, η Επιτροπή εισηγήθηκε τα κάτωθι: *«Από τον έλεγχο των παραπάνω*

Αριθμός απόφασης: 99/2021

δικαιολογητικών διαπιστώθηκε ότι ο Οικονομικός Φορέας "...' δεν συμπλήρωσε το πεδίο 6, της Ενότητας Γ (Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα) του Μέρους IV (Κριτήρια επιλογής), της ΤΕΥΔ. Σημειώνεται βέβαια ότι, το συγκεκριμένο πεδίο έφερε διακριτή διαγραφή από την Αναθέτουσα Αρχή, στη στήλη (Απάντηση) που συμπληρώνει ο Προσφέρων, και ως εκ τούτου θα μπορούσε εκ παραδρομής να παραληφθεί η συμπλήρωσή του από τον Οικονομικό Φορέα. Επειδή όμως η Αναθέτουσα Αρχή ζητά τις εν λόγω πληροφορίες στα λοιπά έγγραφα της σύμβασης (παρ. 22Δ της Αναλυτικής Διακήρυξης), και επειδή η δήλωση της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας αποτελεί κριτήριο ποιοτικής επιλογής, η συμπλήρωση του συγκεκριμένου πεδίου αποτελεί ουσιώδη τυπική προϋπόθεση συμμετοχής, μη δυνάμενη να αναπληρωθεί με παροχή διευκρινήσεων σύμφωνα με το άρθρο 102 του Ν.4412/2016, και ως εκ τούτου ο Οικονομικός Φορέας "...' αποκλείεται από την συνέχεια του διαγωνισμού». Με την προσβαλλόμενη εγκρίθηκε το ως άνω Πρακτικό.

13. Επειδή ο προσφεύγων ισχυρίζεται στην προσφυγή του ότι: « [...]Α. Με τις διατάξεις του άρθρου 22Δ της Διακήρυξης ορίστηκε ότι:[...] Περαιτέρω, με το άρθρο 23.6 της Διακήρυξης ορίστηκαν τα ακόλουθα:[...] Σημειωτέον ότι σύμφωνα με το άρθρο 21 της Διακήρυξης δικαιούμενοι συμμετοχής στην υπόψη διαδικασία σύναψης σύμβασης [...]Τέλος, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 100 του Ν. 3669/2008[...]Ενόψει των ανωτέρω διατάξεων της Διακήρυξης και δεδομένου ότι η απαιτούμενη κατ' άρθρο 22.Δ τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται, για τις εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις στο Μ.Ε.ΕΠ, από τη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ, αρκεί, για την προκαταρκτική απόδειξη της πλήρωσης του όρου του άρθρου αυτού (22.Δ), η καταγραφή στο ΤΕΥΔ της Βεβαίωσης εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ., από την οποία προκύπτει, μεταξύ άλλων, η στελέχωση της εργοληπτικής επιχείρησης.

Στην προκειμένη περίπτωση στο ΤΕΥΔ που υπέβαλα, στον υποφάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής», σημείωσα, τόσο στο μέρος II.Α, όσο και στα μέρη IV.Α και Β αυτού, ότι είμαι εγγεγραμμένος στο ΜΕΕΠ, με αριθ. ..., στην κατηγορία Έργων Οδοποιίας, στη 2η Τάξη. Ειδικά, δε, στο μέρος IV.Α σημείωσα ότι «Η Βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Εργοληπτικών

Αριθμός απόφασης: 99/2021

Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ) μπορεί να αναζητηθεί ηλεκτρονικά ως εξής:
Διαδικτυακή διεύθυνση: <http://www.yplexd15.gr/Default.aspx?tabid=130>,
Φορέας Έκδοσης: Δ/ΝΣΗ ΜΗΤΡΩΩΝ / ΤΜΗΜΑ Μ.Ε.ΕΠ. ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ &
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, Επακριβή στοιχεία αναφοράς Αριθμός Μητρώου ΜΕΕΠ :...
Επωνυμία ... ΑΦΜ ...». Από τη Τάξη εγγραφής στο ΜΕΕΠ (2η στην Κατηγορία
Οδοποιίας) προκύπτει, σύμφωνα με το άρθρο 100 του Ν. 3669/2008, ότι έχω
στη βασική στελέχωση τουλάχιστον έναν τεχνικό Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας ή δύο
τεχνικούς Γ βαθμίδας ή έναν τεχνικό Γ' βαθμίδας με δύο τεχνικούς Β'
βαθμίδας, τεχνικοί που υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις του άρθρου 22.Δ της
Διακήρυξης (που απαιτούν έναν τεχνικό Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας ή δύο τεχνικούς
Β' βαθμίδας ή έναν τεχνικό Β' βαθμίδας με δύο τεχνικούς Α' βαθμίδας).

Επομένως, η απαιτούμενη, κατά την Επιτροπή Διαγωνισμού, «δήλωση
της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας [που] αποτελεί κριτήριο ποιοτικής
επιλογής [και] ουσιώδη τυπική προϋπόθεση συμμετοχής» έλαβε χώρα δια της
συμπληρώσεως της Ενότητας Α του Μέρους ΙΙ, όσο και των πεδίων 1 της
Ενότητας Α και 6 της Ενότητας Β του Μέρους ΙV αντί του πεδίου 6 της
Ενότητας Γ του Μέρους ΙV, το οποίο, εξάλλου, είχε διαγραφεί από την
αναθέτουσα αρχή στο υπόδειγμα του ΤΕΥΔ που χορήγησε στους
διαγωνιζόμενους (βλ. κατωτέρω την υπ' αριθ. 889/2018 απόφαση της ΑΕΠΠ).

Συνεπώς, δεν συνέτρεχε λόγος απόρριψης της προσφοράς μας
δεδομένου ότι αποδείξαμε προκαταρκτικώς την πλήρωση του όρου του
άρθρου αυτού (22.Δ) της Διακήρυξης.

Β. Εξάλλου, με το άρθρο 79 του Ν. 4412/2016 ορίζονται τα
ακόλουθα:[...] Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 24 της Διακήρυξης,
[...]Τέλος, με το άρθρο 10 της υπ' αριθ. 117384/26-10-2017 Κ.Υ.Α [...]Στην
προκειμένη περίπτωση, όπως σημειώνει στο από 16. 10. 2020 1ο Πρακτικό
της η Επιτροπή Διαγωνισμού, «το συγκεκριμένο πεδίο [σ.σ. δηλαδή το πεδίο 6
της Ενότητας Γ του Μέρους ΙV του υποδείγματος του ΤΕΥΔ που είχε
αναρτήσει η αναθέτουσα αρχή στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και το
οποίο χρησιμοποιήσαμε] έφερε διακριτή διαγραφή από την Αναθέτουσα Αρχή,
στη στήλη (Απάντηση) που συμπληρώνει ο Προσφέρων, και ως εκ τούτου θα
μπορούσε εκ παραδρομής να παραληφθεί η συμπλήρωσή του από τον

Αριθμός απόφασης: 99/2021

Οικονομικό Φορέα».

Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 59/2018 απόφαση της ΑΕΠΠ, «25. Επειδή όπως παγίως έχει κριθεί τυχόν πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική, προσφορά τους (Ε.Α. ΣΤΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011) 32. Επομένως ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής περί σφάλματος στο σχεδιασμό του εντύπου ΕΕΕΣ είναι αβάσιμος. Εξάλλου, εάν ήταν βάσιμος ο εν λόγω ισχυρισμός, η αναθέτουσα αρχή όφειλε, κατά τα παγίως κριθέντα από τη νομολογία, να παρέχει στους προσφέροντες που βλάπτονται από την πλημμέλεια αυτή, τη δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική προσφορά τους, σύμφωνα με τη σκέψη 25 της παρούσας. Γεγονός που δεν έπραξε».

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016 [...] Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 9 της Διακήρυξης, [...] Σύμφωνα με την ως άνω υπ' αριθ. 59/2018 απόφαση της ΑΕΠΠ, «35. Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 102 εισήχθη στο ν.4412/2016, κατά τα ρητώς οριζόμενα στην αιτιολογική έκθεση που τον συνοδεύει, προκειμένου «να εξυπηρετηθεί η διάσωση προσφορών οι οποίες πάσχουν από πρόδηλα σφάλματα», ώστε να εξυπηρετηθεί νομίμως το δημόσιο συμφέρον χάριν ανάπτυξης και διατήρησης του ανταγωνισμού. 36.Επειδή, εν προκειμένω, η κλήση της αναθέτουσας αρχής προς τον προσφεύγοντα προς παροχή διευκρινήσεων επί των επίμαχων δηλώσεων στο πλαίσιο του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν στις σκέψεις 29-35 της παρούσας, δεν εδύνατο να οδηγήσει στον κλονισμό των αρχών της διαφάνειας και της αμεροληψίας που διέπουν το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων κατ' άρθρο 18 του εν λόγω νόμου, τουναντίον θα εξυπηρετούσε νομίμως το δημόσιο συμφέρον χάριν ανάπτυξης και διατήρησης του ανταγωνισμού. 37.Επειδή, εφόσον επίκειται αποκλεισμός του προσφεύγοντα από τη διαγωνιστική διαδικασία, η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων εκ μέρους των οικονομικών φορέων είναι υποχρεωτική για τις αναθέτουσες αρχές, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και

Αριθμός απόφασης: 99/2021

συγκεκριμένα εφόσον αφορούν σε ασάφεια των δικαιολογητικών, όπως εν προκειμένω, πόσο μάλλον όταν ο προσφεύγων είχε συμπληρώσει μεν τα απολύτως σχετικά με το επίμαχο πεδίο (ε)- πεδία του Μέρους III.B του ΕΕΕΣ, αλλά στο εκ μέρους του κατατεθέν ΕΕΕΣ ουδέν περιλαμβανόταν ως προς το επίμαχο πεδίο».

Περαιτέρω, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 889/2018 απόφαση της ΑΕΠΠ: «21. Επειδή, σύμφωνα με την Κατευθυντήρια Οδηγία 23 της ΕΑΑΔΗΣΥ «Ειδικά θέματα συμπλήρωσης του ΤΕΥΔ και του ΕΕΕΣ», οι οικονομικοί φορείς δύνανται, είτε να επεξεργάζονται και να συμπληρώνουν το ήδη διαμορφωμένο και αναρτημένο (σε επεξεργάσιμη μορφή) από την αναθέτουσα αρχή αρχείο, είτε να επεξεργάζονται και να διαμορφώνουν οι ίδιοι εξ αρχής το ΤΕΥΔ, που είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα της ΕΑΑΔΗΣΥ σε επεξεργάσιμη μορφή, συμπληρώνοντας τα απαιτούμενα για τη συγκεκριμένη διαδικασία πεδία. Επισημαίνεται περαιτέρω ότι, στις περιπτώσεις μη συμπλήρωσης ή/και μη ορθής συμπλήρωσης ενός ή περισσότερων πεδίων του ΤΕΥΔ, εκ μέρους των οικονομικών φορέων, παρέχεται η δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να τους καλούν προκειμένου να παράσχουν σχετικές διευκρινίσεις ή να τα συμπληρώσουν, όπως οποιοδήποτε άλλο υποβληθέν, με την προσφορά τους, έγγραφο ή δικαιολογητικό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 102 του Ν. 4412/2016. Η εν λόγω δυνατότητα παρέχεται ανεξάρτητα από τον τρόπο επεξεργασίας και συμπλήρωσης του ΤΕΥΔ, το οποίο έχει επιλέξει ο οικονομικός φορέας, σύμφωνα με τα ανωτέρω λεχθέντα. Ωστόσο, στις περιπτώσεις που επίκειται αποκλεισμός προσφέροντα ή υποψηφίου από τη διαδικασία, για λόγους ασάφειας των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς και, κατά συνέπεια, και του ΤΕΥΔ ως τέτοιου, οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να ζητούν διευκρινίσεις από τους οικονομικούς φορείς, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του ως άνω άρθρου. Επειδή, σύμφωνα με πάγια νομολογία, ενόψει της αρχής της τυπικότητας που διέπει τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να καλεί τους προμηθευτές να συμπληρώσουν τα νομίμως, καταρχήν, υποβληθέντα δικαιολογητικά ή να παρέχουν σχετικές διευκρινίσεις και όχι να αναπληρώσουν μη υποβληθέντα ή μη νομίμως υποβληθέντα δικαιολογητικά (ΣΤΕ 2454/09, ΕΑ ΣΤΕ 457, 364/09, 738/09, 180/09, 567/08,

Αριθμός απόφασης: 99/2021

3075/08, 307/07, ΔΕφΑΘ 271/2011). Ειδικότερα δε, έχει γίνει δεκτό από τη νομολογία ότι παροχή διευκρινίσεων νοείται αποκλειστικά και μόνο όταν γεννάται αμφιβολία ως προς το περιεχόμενο της προσφοράς και όχι όταν αυτό είναι σαφές, δοθέντος ότι στην περίπτωση αυτή θα επρόκειτο για αθέμιτη τροποποίηση του περιεχομένου της προσφοράς των διαγωνιζομένων (ΣΤΕ 90/2010) 24. Επειδή, όσον αφορά τον δεύτερο και τον τρίτο λόγο, για τους οποίους απορρίφθηκε η προσφορά της προσφεύγουσας ατομικής επιχείρησης, ήτοι την παράλειψή της να συμπληρώσει στο ΤΕΥΔ το ειδικό πεδίο του Μέρους IV, που αφορά στο κριτήριο της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και συγκεκριμένα στη δήλωση μη υπέρβασης των ανώτατων επιτρεπτών ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων καθώς και την παράλειψή της να συμπληρώσει το ειδικό πεδίο του Μέρους IV, που αφορά στο κριτήριο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας και συγκεκριμένα στη δήλωση ότι περιλαμβάνει στη βασική της στελέχωση τουλάχιστον δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Α΄ βαθμίδας και έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας ή δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας ή έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ. Γ΄ βαθμίδας, επισημαίνονται τα εξής: α) Από την επισκόπηση της ηλεκτρονικής προσφοράς της προσφεύγουσας ατομικής επιχείρησης (Α/Α 81808) προκύπτει ότι η τελευταία έχει απαντήσει καταφατικά στο ερώτημα του Μέρους II του ΤΕΥΔ εάν «ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο/Μητρώο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό (π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής)», επικαλούμενη - μεταξύ άλλων - την εγγραφή της ατομικής επιχείρησης στο ΜΕΕΠ (ΑΜ ...) και, ομοίως, έχει απαντήσει καταφατικά στο ερώτημα δ) «Η εγγραφή ή η πιστοποίηση καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής». β) Στην προκειμένη περίπτωση, λαμβανομένων υπόψη των όρων της Διακήρυξης, αφενός μεν για την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των ημεδαπών εργοληπτικών επιχειρήσεων απαιτείται αυτές να είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ και να μην υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, αφετέρου δε για την τεχνική και επαγγελματική ικανότητά τους, απαιτείται αυτές να είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ και να περιλαμβάνουν στη βασική τους στελέχωση τουλάχιστον δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Α΄ βαθμίδας και έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ.

Αριθμός απόφασης: 99/2021

Β΄ βαθμίδας ή δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας ή έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ. Γ΄ βαθμίδας. γ) Για την απόδειξη των κριτηρίων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, απαιτείται βεβαίωση εγγραφής στο ΜΕΕΠ, η οποία αποτελεί τεκμήριο των πληροφοριών που περιέχει, δ) Η προσφεύγουσα ατομική επιχείρηση, δηλώνοντας ήδη στο υπό στοιχείο γ) ερώτημα του Μέρους ΙΙ του ΤΕΥΔ ότι διαθέτει ως αποδεικτικό για την εγγραφή της στο ΜΕΕΠ την υπ' αριθμ. ... Βεβαίωση του ΜΕΕΠ, η οποία θα είναι σε ισχύ έως 14.06.2019, δικαιολογητικό το οποίο κατά τη Διακήρυξη επαρκεί για την πλήρωση της οικονομικής – χρηματοοικονομικής της επάρκειας και της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, ορθώς στο υπό στοιχείο δ) ερώτημα έδωσε καταφατική απάντηση, δηλαδή απάντησε ότι εκ της εγγραφής της στο ΜΕΕΠ καλύπτονται όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής, και κατά συνέπεια δεν συμπλήρωσε περαιτέρω τα πεδία Β και Γ του Μέρους ΙV του εντύπου, τα οποία αφορούν σε τυχόν λοιπές οικονομικές – χρηματοοικονομικές καθώς και τεχνικές-επαγγελματικές απαιτήσεις, ήτοι σε αυτές που δεν καλύπτονται εκ των αναφερόμενων στο υπό στοιχείο γ) πεδίο δικαιολογητικών για την πλήρωση του ζητούμενου κριτηρίου».

Ενόψει των ανωτέρω, δεδομένου ότι η Επιτροπή Διαγωνισμού αναγνώρισε ότι το ΤΕΥΔ που είχε αναρτήσει η αναθέτουσα αρχή στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού «έφερε διακριτή διαγραφή από την Αναθέτουσα Αρχή, στη στήλη (Απάντηση) που συμπληρώνει ο Προσφέρων, και ως εκ τούτου θα μπορούσε εκ παραδρομής να παραληφθεί η συμπλήρωσή του από τον Οικονομικό Φορέα», όφειλε, εφόσον θεώρησε εσφαλμένα (βλ. ανωτέρω υπό ΙΙΑ) ότι η μη συμπλήρωση του πεδίου 6 της Ενότητας Γ του Μέρους ΙV δεν αποδεικνύει προκαταρκτικώς την πλήρωση του όρου του άρθρου 22.Δ της διακήρυξης, να με καλέσει να συμπληρώσω το ως άνω επίμαχο πεδίο και όχι να με αποκλείσει, όπως έπραξε κατά παράβαση της διάταξης της παρ. 5 του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016.

Γ. Έχει κριθεί με την υπ' αριθ. 1351/2018 απόφαση του ΜΕΙΖΟΝΟΣ - ΕΠΤΑΜΕΛΟΥΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ του ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ, ότι «εφόσον με βάση την παρ. 5 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 9 της διακήρυξης η αναθέτουσα αρχή έχει υποχρέωση να παράσχει δυνατότητα

Αριθμός απόφασης: 99/2021

διευκρινίσεων στον υποψήφιο όταν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς, πολλώ μάλλον δεν μπορεί να αποκλείσει διαγωνιζόμενο, ο οποίος έχει υποβάλει εξ αρχής δικαιολογητικά, από τα οποία αποδεικνύεται πλήρως η συνδρομή στο πρόσωπό του των προϋποθέσεων συμμετοχής του στο διαγωνισμό».

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 79 του Ν. 4412/2016, «... Κατά παρέκκλιση της παρ. 5, οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλουν δικαιολογητικά, όταν η αναθέτουσα αρχή που έχει αναθέσει τη σύμβαση ή συνάψει τη συμφωνία-πλαίσιο, διαθέτει ήδη τα δικαιολογητικά αυτά».

Στην προκειμένη περίπτωση, με τη συνημμένη υπ' αριθ. 172/6. 10. 2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του ... εγκρίθηκε το από 7. 9. 2020 Πρακτικό της αρμόδιας Επιτροπής και ανακηρύχθηκα οριστικός ανάδοχος του έργου: «ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΔΟΥ ... - ...» δεδομένου ότι «τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά είναι πλήρη και καλύπτουν τα ζητούμενα σύμφωνα με το άρθρο 23.2 – 23.10 της διακήρυξης και τα αναφερόμενα στο άρθρο 103 του Ν 4412/16, μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των δικαιολογητικών κατακύρωσης». Σημειωτέον ότι ο ανωτέρω διαγωνισμός αφορούσε έργο ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ, μεγαλύτερου προϋπολογισμού από το επίμαχο έργο. Συνεπώς, η αναθέτουσα αρχή διέθετε ήδη τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν την τεχνική και επαγγελματική ικανότητά μου, η οποία υπερκαλύπτει τις απαιτήσεις του άρθρου 22.Δ της Διακήρυξης.

Δ. Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 59/2018 απόφαση της ΑΕΠΠ: «... 24. Επειδή στους κύριους σκοπούς των κανόνων του δικαίου της Ένωσης σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις περιλαμβάνεται ο σκοπός διασφάλισης τόσο της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών όσο και του ανόθευτου ανταγωνισμού εντός όλων των κρατών μελών. Για την επίτευξη του διττού αυτού σκοπού, το δίκαιο της Ένωσης εφαρμόζει μεταξύ άλλων την αρχή της ίσης μεταχείρισης των υποβαλλόντων προσφορά ή των υποψηφίων και την εντεύθεν υποχρέωση διαφάνειας. Κατά πάγια νομολογία, η αρχή αυτή απαιτεί να μην αντιμετωπίζονται με διαφορετικό τρόπο όμοιες καταστάσεις ούτε με ίδιο τρόπο διαφορετικές καταστάσεις, εκτός αν μια τέτοια μεταχείριση δικαιολογείται

Αριθμός απόφασης: 99/2021

αντικειμενικά (βλ. απόφαση της 3ης Μαρτίου 2005, C-21/03 και C-34/03, *Fabricecom*, Συλλογή 2005, σ. I-1559, σκέψη 27 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) 26. Επειδή παγίως το Δικαστήριο της Ε.Ε έχει κρίνει ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν απαγορεύει τη διόρθωση ή κατά περίπτωση συμπλήρωση της προσφοράς, μεταξύ άλλων, επειδή απαιτείται προφανώς η απλή διευκρίνισή της ή η διόρθωση πρόδηλων εκ παραδρομής σφαλμάτων, υπό τον όρο ωστόσο ότι θα τηρηθούν ορισμένες προϋποθέσεις [βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψεις 35 έως 45, όσον αφορά το στάδιο αξιολόγησης των προσφορών, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψεις 30 έως 39]. 27. Επειδή μια αίτηση διευκρίνισης προσφοράς, η οποία χωρεί μόνον αφότου η αναθέτουσα αρχή έλαβε γνώση του συνόλου των προσφορών, πρέπει, καταρχήν, να απευθυνθεί επί ίσοις όροις σε όλους τους προσφέροντες που βρίσκονται στην ίδια κατάσταση και πρέπει να αφορά όλα τα σημεία της προσφοράς που χρήζουν διευκρίνισης (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψεις 42 έως 44, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψεις 34 και 35)».

Στην προκειμένη περίπτωση σημειώθηκαν τα ακόλουθα στο Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού: «Από τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστώθηκε επίσης ότι, στο Μέρος VI (Τελικές δηλώσεις), της ΤΕΥΔ, οι Οικονομικοί Φορείς "... με δ.τ. "...και "...", αναγράψαν ως τίτλο του έργου «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ... ΔΗΜΟΥ ...» και όχι τον τίτλο της Αναλυτικής Διακήρυξης «ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΒΛΑΒΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ... ΔΗΜΟΥ ...». Προφανώς η αναγραφή λάθους τίτλου οφείλεται στο γεγονός ότι, η Αναθέτουσα Αρχή δεν προσάρμοσε το πεδίο Β (Πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία σύναψης σύμβασης), του Μέρους Ι, της ΤΕΥΔ, με τα έγγραφα της σύμβασης (Αναλυτική Διακήρυξη), και ως εκ τούτου οι εν λόγω Οικονομικοί Φορείς χρησιμοποίησαν τα εκ παραδρομής λάθος στοιχεία της Αναθέτουσας Αρχής. Για τον ίδιο ακριβώς λόγο, ο Οικονομικός Φορέας "...", συμπλήρωσε στην ΤΕΥΔ, αριθμό CPV διαφορετικό από αυτό της Αναλυτικής Διακήρυξης. Επειδή όμως όλοι οι Συμμετέχοντες δηλώνουν στην ΤΕΥΔ, τον κωδικό ΚΗΜΔΗΣ (... 2020-09-14)

Αριθμός απόφασης: 99/2021

της Αναλυτικής Διακήρυξης, η Επιτροπή Διαγωνισμού κρίνει ότι η δήλωση των οικονομικών φορέων, ως προς την ακρίβεια και την ορθότητα των περιεχομένων στην ΤΕΥΔ στοιχείων, αφορά τον Διαγωνισμό της Αναλυτικής Διακήρυξης με όλα τα επί μέρους στοιχεία (τίτλο, προϋπολογισμό, CPV κτλ), και ως εκ τούτου δεν αποκλείει τους εν λόγω Οικονομικούς Φορείς από την συνέχεια του διαγωνισμού».

Ενόψει των ανωτέρω είναι προφανές ότι η αναθέτουσα αρχή αντιμετωπίζοντας με διαφορετικό τρόπο όμοιες καταστάσεις (δηλ. της «χρησιμοποίησης εκ παραδρομής λάθος στοιχείων της Αναθέτουσας Αρχής») παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχείρισης και κατέστησε, για τον λόγο αυτό, ακυρωτέα την προσβαλλόμενη απόφασή της [...].».

14. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι: «[...] Ο Δήμος ... είναι ένας μικρός ακριτικός Δήμος, που κάθε χρόνο ταλανίζεται από έντονα πλημμυρικά φαινόμενα, λόγω της διέλευσης του ποταμού ... από το έδαφός του. Τη φετινή χρονιά, ήρθαν να προστεθούν στο ήδη μείζων πρόβλημα, και οι έντονες βροχοπτώσεις στο πρώτο δεκαήμερο του Απριλίου 2020, με αποτέλεσμα να κηρυχθεί η περιοχή σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, με το υπ' αριθμ. 2617/9-4-2020 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας. Το παρών έργο δημοπρατήθηκε με σκοπό να αποκαταστήσει τις βλάβες που προκλήθηκαν, την προαναφερόμενη περίοδο, στον πιο κεντρικό και πολυσύχναστο δρόμο του οικισμού ..., γιατί η υπάρχουσα κατάστασή του όπως έχει διαμορφωθεί απειλεί τη σωματική ακεραιότητα όσων διέρχονται. Για όλους του παραπάνω λόγους, το παρών έργο είναι πολύ μεγάλης σημασίας για το Δήμο μας και αυτό που μας ενδιαφέρει πάνω από όλα, είναι να υλοποιηθεί το συντομότερο δυνατό.

Λόγω του μικρού μεγέθους του Δήμου μας, δεν διαθέτουμε νομική υπηρεσία, η οποία θα ήταν αρμόδια να εκφέρει άποψη επί των προσφυγών που κατατέθηκαν. Οι εργοληπτικές εταιρείες που έλαβαν μέρος στο διαγωνισμό για την ανάθεσή του εν λόγω έργου, είναι όλες γνωστές και αξιόπιστες στην περιοχή μας και είμαστε απολύτως βέβαιοι ότι όποια αναλάβει την κατασκευή του, θα εκτελέσει με τον καλύτερο τρόπο τις προβλεπόμενες εργασίες».

Αριθμός απόφασης: 99/2021

15. Επειδή η παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της ισχυρίζεται αυτολεξεί τα κάτωθι: « [...] II. Σχετικά με τους προβαλλόμενους με την προδικαστική προσφυγή ισχυρισμούς του οικονομικού φορέα

A. Σχετικά με τη συμπλήρωση του ΤΕΥΔ από τον οικονομικό φορέα

1. Με την υπ' αριθμόν 189/2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του ... απορρίφθηκε η προσφορά του οικονομικού φορέα ..., διότι παρέλειψε να συμπληρώσει στο υποβληθέν εκ μέρους του ΤΕΥΔ την ενότητα Γ' (ερώτημα 6) του Μέρους IV με τίτλο «Τεχνική και Επαγγελματική ικανότητα». Με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή του ισχυρίζεται ότι στο ΤΕΥΔ που υπέβαλε και συγκεκριμένα τόσο στο Μέρος II.A., όσο και στο Μέρος IV A και B συμπλήρωσε ότι είναι εγγεγραμμένος στο Μ.Ε.Ε.Π. και άρα δήθεν προκύπτει ότι διαθέτει την απαιτούμενη τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Πλην, όμως, ο ισχυρισμός του αυτός είναι προδήλως αβάσιμος και για τον λόγο αυτό θα πρέπει να απορριφθεί. Ειδικότερα:

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 75 του ν. 4412/2016:[...] Περαιτέρω, στο άρθρο 76 του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι:[...] Σύμφωνα, επίσης, με το άρθρο 79 του ν. 4412/2016[...]. Σύμφωνα με τον υπ' αριθμόν 22.Δ. όρο της διακήρυξης:[...] Σύμφωνα, επίσης, με το άρθρο 23 της διακήρυξης:[...] Σύμφωνα δε με την υπ' αριθμόν 23 Κατευθυντήρια Οδηγία της ΕΑΑΔΗΣΥ οι οικονομικοί φορείς μπορούν να συμπληρώνουν στο ΤΕΥΔ μόνο την «Ενότητα α: Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής» του Μέρους IV υπό την προϋπόθεση ότι η αναθέτουσα αρχή το έχει επιτρέψει ρητά στη Διακήρυξη και έχει απαλείψει όλα τα υπόλοιπα πεδία (Ενότητες Α έως Δ του Μέρους IV) από το ΤΕΥΔ.

2. Στην προκειμένη περίπτωση, ο οικονομικός φορέας ... παρέλειψε να συμπληρώσει στο υποβληθέν εκ μέρους του ΤΕΥΔ το πεδίο Γ' του Μέρους IV σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα και συγκεκριμένα το ερώτημα 6, το οποίο αφορά στη στελέχωση του οικονομικού φορέα (βλ. ερώτημα 6, σύμφωνα με το οποίο: «Οι ακόλουθοι τίτλοι σπουδών και επαγγελματικών προσόντων διατίθενται από: α) τον ίδιο τον πάροχο υπηρεσιών ή τον εργολάβο, και/ή (ανάλογα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στη σχετική πρόσκληση ή διακήρυξη ή στα έγγραφα της σύμβασης) β) τα διευθυντικά στελέχη του»). Η συμπλήρωση, όμως, του ανωτέρω ερωτήματος

Αριθμός απόφασης: 99/2021

του πεδίου Γ' του Μέρους IV του ΤΕΥΔ ήταν υποχρεωτική, λαμβανομένου, μάλιστα, υπόψη ότι στη διακήρυξη δεν αναφέρεται ότι οι υποψήφιοι υποχρεούνται να συμπληρώσουν μόνο τη γενική ενότητα α περί πλήρωσης του συνόλου των κριτηρίων επιλογής. Με δεδομένο, λοιπόν, ότι δεν απέδειξε με το εκ μέρους του υποβληθέν ΤΕΥΔ ότι πληροί τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής για την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα και δη ότι διαθέτει την απαιτούμενη στελέχωση, σύμφωνα με τον όρο 22.Δ της διακήρυξης ορθά και νόμιμα αποφασίσθηκε η απόρριψη της προσφοράς του από τον επίμαχο διαγωνισμό.

Όπως, επίσης, ορθά αναφέρεται στην υπ' αριθμόν 189/2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του ..., το γεγονός ότι στο ΤΕΥΔ που είχε αναρτηθεί στα έγγραφα του διαγωνισμού το πεδίο Γ' του Μέρους IV έφερε διακριτή διαγραφή στο σημείο της απάντησης, αλλά όχι και στο σημείο του ερωτήματος, όπως άλλα ερωτήματα, ουδόλως αναιρεί την υποχρέωση του εν λόγω οικονομικού φορέα να το συμπληρώσει. Τούτο δε, διότι ο ευλόγως ενημερωμένος υποψήφιος που επιθυμεί να διεκδικήσει την ανάληψη μιας δημόσιας σύμβασης, όφειλε να συμπληρώσει το ΤΕΥΔ, διαμορφώνοντάς το σύμφωνα με τους όρους του ένδικου διαγωνισμού (πρβλ ΔΕΦΠατρ ΕΑ 11/2020, ΑΕΠΠ 931/2020, 553/2020, 835/2018).

Ενόψει αυτών, σε συνδυασμό με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τη συμπλήρωση εντύπων και τον τρόπο σύνταξης εν γένει προσφορών στο πλαίσιο των διαδικασιών διενέργειας δημοσίων διαγωνισμών, η παράλειψη του οικονομικού φορέα ... να περιλάβει τη δήλωση για την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα στο υποβληθέν εκ μέρους του ΤΕΥΔ αποτελεί ουσιώδη έλλειψη και κατά συνέπεια ορθά απορρίφθηκε η προσφορά του.

3. Παρά ταύτα, με την προδικαστική προσφυγή του ο οικονομικός φορέας ... ισχυρίζεται ότι στο Μέρος II.Α. και στο Μέρος IV. Α και Β του ΤΕΥΔ συμπλήρωσε ότι είναι εγγεγραμμένος στη 2η τάξη του ΜΕΕΠ και ότι με τον τρόπο αυτό προκύπτει ότι διαθέτει τη βασική στελέχωση, που απαιτείται από το άρθρο 22.Δ. της διακήρυξης, ήτοι ότι διαθέτει έναν τεχνικό Γ' βαθμίδας της αντίστοιχης κατηγορίας. Ωστόσο, ο ισχυρισμός του αυτός είναι προδήλως αβάσιμος και για τον λόγο αυτό θα πρέπει να απορριφθεί.

Αριθμός απόφασης: 99/2021

Με δεδομένο ότι σύμφωνα με τον όρο 23.1 της διακήρυξης οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να δηλώσουν στο ΤΕΥΔ, μεταξύ άλλων, την πλήρωση του κριτηρίου επιλογής της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, στον δε όρο 22.Δ της διακήρυξης προβλέπεται ρητώς ως απαίτηση η εργοληπτική επιχείρηση να περιλαμβάνει στη στελέχωση ανά κατηγορία τουλάχιστον έναν τεχνικό Γ' βαθμίδας της αντίστοιχης κατηγορίας, ο εν λόγω οικονομικός φορέας οφείλε να συμπληρώσει το ερώτημα 6 του πεδίου Γ' του Μέρους IV του ΤΕΥΔ, ώστε να προκύπτει ότι πληροί την ανωτέρω απαίτηση. Πλην, όμως, δεν απάντησε στο συγκεκριμένο ερώτημα του πεδίου Γ' του Μέρους IV του ΤΕΥΔ.

Το γεγονός δε ότι έχει συμπληρώσει σε άλλο σημείο του ΤΕΥΔ και συγκεκριμένα στο Μέρος II και στο Μέρος IV Α και Β ότι είναι εγγεγραμμένος στο ΜΕΕΠ ουδόλως αναιρεί την υποχρέωσή του να συμπληρώσει το Μέρος IV Γ', το οποίο αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα και συγκεκριμένα το ερώτημα 6 σχετικά με τη στελέχωση της επιχείρησής του. Η ως άνω έλλειψη συμπλήρωσης του Μέρους IV Γ' του ΤΕΥΔ δεν μπορεί, δηλαδή, να αναπληρωθεί από τη δήλωση ότι είναι εγγεγραμμένος στο ΜΕΕΠ σε προηγούμενα πεδία (ΔΕφΘεσ/νίκης ΕΑ 149/2020).

Άλλωστε, ο εν λόγω οικονομικός φορέας ούτε προσκομίζει ούτε επικαλείται ότι διαθέτει ενημερότητα πτυχίου, λαμβανομένου υπόψη ότι δεν ανήκει στις 3η - 7η τάξη του ΜΕΕΠ, αλλά στη δεύτερη, όπως ο ίδιος δηλώνει και άρα δεν διαθέτει ενημερότητα πτυχίου. Μόνο, λοιπόν, στην περίπτωση που διέθετε ενημερότητα πτυχίου θα μπορούσε να επικαλεστεί ότι η εγγραφή του στο ΜΕΕΠ καλύπτει τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής, απαντώντας ΝΑΙ στο ερώτημα «Η εγγραφή ή η πιστοποίηση καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής», που τίθεται στο Μέρος II του ΤΕΥΔ. Στη δε περίπτωση που δεν απαντηθεί θετικά το συγκεκριμένο ερώτημα, όπως αναφέρεται ρητά στο ΤΕΥΔ, ο οικονομικός φορέας οφείλει να συμπληρώσει τις πληροφορίες που λείπουν στο Μέρος IV του ΤΕΥΔ.

Στην υπό κρίση περίπτωση, ο οικονομικός φορέας ... δεν απάντησε θετικά στο ανωτέρω ερώτημα, ώστε να μπορεί να επικαλεστεί ότι η εγγραφή του στο ΜΕΕΠ καλύπτει τα τιθέμενα στη διακήρυξη κριτήρια επιλογής. Ούτε τούτο θα ήταν δυνατό δεδομένου ότι όπως ήδη προεκτέθηκε δεν διαθέτει

Αριθμός απόφασης: 99/2021

ενημερότητα πτυχίου, ώστε να δύναται να απαντήσει ΝΑΙ ως προς την εγγραφή του σε επίσημο κατάλογο και στη συνέχεια να απαντήσει ΝΑΙ στο ερώτημα σχετικά με το ότι η εγγραφή του καλύπτει τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής. Για τον λόγο δε αυτό ο προσφεύγων εσφαλμένα επικαλείται την υπ' αριθμόν 889/2018 απόφαση της ΑΕΠΠ, η οποία αφορά όλως διαφορετική περίπτωση κατά την οποία ο διαγωνιζόμενος είχε απαντήσει θετικά στο ως άνω ερώτημα, ήτοι απάντησε ότι η εγγραφή του σε επίσημο κατάλογο καλύπτει τα τιθέμενα κριτήρια επιλογής, εν αντιθέσει με την υπό κρίση περίπτωση που στο υποβληθέν ΤΕΥΔ δεν υπάρχει τέτοια δήλωση.

Με δεδομένο, λοιπόν, ότι η εγγραφή στο ΜΕΕΠ χωρίς ενημερότητα πτυχίου δεν μπορεί να αναπληρώσει τη ρητή απαίτηση της διακήρυξης για την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής και δη για την πλήρωση του κριτηρίου της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας νομίμως απορρίφθηκε η προσφορά του συγκεκριμένου οικονομικού φορέα (ΑΕΠΠ 553/2020). Για τον λόγο δε αυτό, εξάλλου, έχει προβλεφθεί συγκεκριμένα το Μέρος IV του ΤΕΥΔ, πεδίο Γ', για τη δήλωση της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, καθώς και συγκεκριμένο ερώτημα αναφορικά με τη στελέχωση του διαγωνιζόμενου, πεδίο που έμεινε ασυμπλήρωτο από τον εν λόγω οικονομικό φορέα.

Ως εκ τούτου, νομίμως απορρίφθηκε η προσφορά του από την αναθέτουσα αρχή και για τον λόγο αυτό θα πρέπει να απορριφθεί και η προδικαστική του προσφυγή.

B. Σχετικά με την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 102 του ν. 4412/2016.

Ο προσφεύγων ισχυρίζεται, ακόμη, ότι η αναθέτουσα αρχή όφειλε δήθεν να τον καλέσει να συμπληρώσει το πεδίο του ΤΕΥΔ, κατ' εφαρμογήν της διάταξης του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, διότι η ίδια αναγνώρισε ότι το σημείο του ΤΕΥΔ που δεν συμπλήρωσε έφερε διακριτή διαγραφή στη στήλη απάντηση. Ο ισχυρισμός του, όμως, αυτός είναι νομικά και ουσιαστικά αβάσιμος και για τον λόγο αυτό θα πρέπει να απορριφθεί. Ειδικότερα:

Στο άρθρο 102 του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι [...]Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, ερμηνευόμενες σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τη διενέργεια των διαγωνισμών για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, συνάγεται ότι, όταν το

Αριθμός απόφασης: 99/2021

περιεχόμενο της υποβληθείσης προσφοράς παρουσιάζει ελλείψεις κατά παράβαση όρου διακήρυξης, που έχει τεθεί επί ποινή αποκλεισμού, δεν παρέχεται ούτε στον διαγωνιζόμενο ούτε στην αναθέτουσα αρχή η δυνατότητα άρσης της παράβασης κατά το στάδιο του ελέγχου των προσφορών (ΣΤΕ ΕΑ 30/2019, 184/2017, πρβλ. ΕΑ 867/2009, 422/2009, 1211/2008, 1319/2007). Αντίθετα, σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις, παρέχεται στην αναθέτουσα αρχή η ευχέρεια και επιβάλλεται, κατά περίπτωση, η υποχρέωση να καλεί τους διαγωνιζομένους να υποβάλουν διευκρινίσεις επί του περιεχομένου και των δικαιολογητικών της τεχνικής προσφοράς τους, λόγω ύπαρξης ασαφειών και άλλων επουσιωδών ελλείψεών τους που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους (λεκτικές αποκλίσεις και διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία ή τα υποδείγματα της διακηρύξεως και των άλλων εγγράφων του διαγωνισμού κ.ά.). Οι διατάξεις αυτές, ωστόσο, αφορούν, κατά τη ρητή διατύπωσή τους, μόνον σε διευκρίνιση ή συμπλήρωση νομίμως καταρχήν υποβληθέντων στοιχείων και όχι σε αναπλήρωση μη υποβληθέντων ή μη νομίμως υποβληθέντων στοιχείων (πρβλ. ΣΤΕ 827/2019, ΣΤΕ ΕΑ 401/2018, 346/2017, 219/2017, 184/2017, 424/2014). Αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή θα επέτρεπε την εκ των υστέρων αντικατάσταση μη πληρούντων τους όρους της διακήρυξης εγγράφων της προσφοράς των διαγωνιζομένων με νέα έγγραφα, εκδοθέντα σε συμμόρφωση προς τους όρους της διακήρυξης, αποτέλεσμα, το οποίο, εκτός του ότι απαγορεύεται ρητώς από τις προπαρατεθείσες διατάξεις του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού, έρχεται σε αντίθεση με τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, η τήρηση των οποίων αποτελεί ζήτημα θεμελιώδους σημασίας για την εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων (ΣΤΕ ΕΑ 159/2019, 30/2019, πρβλ. ΕΑ 346/2017).

2. Στην κρινόμενη υπόθεση δεν υφίσταται υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να καλέσει τον οικονομικό φορέα ... προς παροχή διευκρινίσεων. Και τούτο διότι ο ευλόγως ενημερωμένος υποψήφιος που επιθυμεί να διεκδικήσει την ανάληψη μιας δημόσιας σύμβασης, οφείλει να αντιληφθεί την υποχρέωση συμπλήρωσης του ΤΕΥΔ, ώστε να προκύπτει απ' αυτό ότι πληροί τις τιθέμενες από τη διακήρυξη ελάχιστες απαιτήσεις (πρβλ ΔΕφΠατρ ΕΑ 11/2020, ΑΕΠΠ

Αριθμός απόφασης: 99/2021

931/2020, ΑΕΠΠ 835/2018). Έτσι και ο οικονομικός φορέας ... ως ευλόγως ενημερωμένος υποψήφιος που επιθυμεί να διεκδικήσει την ανάληψη μιας δημόσιας σύμβασης, όφειλε να αντιληφθεί την υποχρέωση απάντησης στο ερώτημα 6 του πεδίου Γ' του Μέρους IV του ΤΕΥΔ. Άλλωστε, το συγκεκριμένο ερώτημα δεν έφερε διακριτή διαγραφή, λαμβανομένου υπόψη ότι διαγραφή έφερε μόνο η στήλη «απάντηση» και άρα έπρεπε να συμπληρωθεί από τους συμμετέχοντες.

Σημειωτέον, επίσης, ότι η διακήρυξη του επίμαχου διαγωνισμού δεν παρέπεμπε στο αναρτημένο στον διαδικτυακό τόπο ΤΕΥΔ, το οποίο έφερε τη διακριτή διαγραφή, αλλά ο συγκεκριμένος οικονομικός φορέας επέλεξε να το συμπληρώσει, παραλείποντας να συμπληρώσει το ανωτέρω πεδίο σχετικά με τη στελέχωσή του.

Η συγκεκριμένη δε παράλειψη δεν θα μπορούσε να καλυφθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016, γιατί δεν πρόκειται για επουσιώδη παράλειψη ή παραδρομή, αλλά για μη τήρηση της προβλεπόμενης από τη Διακήρυξη προκαταρκτικής απόδειξης περί πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής (ΑΕΠΠ 931/2020).

Εξάλλου, ακόμη και αν υποτεθεί ότι έπρεπε να κληθεί ο εν λόγω οικονομικός φορέας προς παροχή διευκρινίσεων, η άρση της παράλειψης συμπλήρωσης του ανωτέρω ερωτήματος γίνεται μόνον με αντικατάσταση του εντύπου ΤΕΥΔ και εκ νέου συμπλήρωσή του, γεγονός που απαγορεύεται ρητώς, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 102 του ν.4412/2016 (πρβλ ΣτΕ 135/2018, ΔΕφΑθ ΕΑ 248/2020, ΔΕφΧαν ΕΑ 8/2019, ΔΕφΘεσ/νίκης 166/2018).

3. Όσα δε προβάλλει ο προσφεύγων σχετικά με δήθεν πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης (παρ' ότι η διακήρυξη ήταν σαφής ως προς την απαίτηση της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας και παρ' ότι δεν απαιτούσε τη συμπλήρωση του συγκεκριμένου ΤΕΥΔ) θα πρέπει να απορριφθούν, δεδομένου ότι ο ίδιος είχε τη δυνατότητα να ζητήσει, κατ' εφαρμογή των όρων της διακήρυξης, διευκρινίσεις και ως προς τον τρόπο συμπλήρωσης του ΤΕΥΔ, αλλά και να ασκήσει προδικαστική προσφυγή κατά της διακήρυξης (βλ. ΣτΕ ΕΑ 204/2019, 117/2019, ΔΕφΑθ ΕΑ 64/2020). Δεν το έπραξε, όμως, και για τον λόγο αυτό μη νομίμως και απαραδέκτως ζητεί την

Αριθμός απόφασης: 99/2021

αποδοχή της προσφοράς του και την κλήση του προς παροχή διευκρινίσεων. Ούτε πολύ περισσότερο αιτήθηκε τη χορήγηση υποδείγματος ΤΕΥΔ που να περιλαμβάνει τα προβλεπόμενα από τη διακήρυξη πεδία περί των κριτηρίων επιλογής χωρίς αυτά να φέρουν διακριτή διαγραφή στη στήλη «απάντηση».

Ενόψει των ανωτέρω, θα πρέπει να απορριφθεί η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή και να γίνει δεκτή η παρούσα παρέμβασή μας, ώστε να διατηρηθεί σε ισχύ η προσβαλλόμενη απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του

Γ. Σχετικά με την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 του ν. 4412/2016.

1. Ο οικονομικός φορέας ... επικαλείται, ακόμη, την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 παρ. 6 του ν. 4412/2016 και ισχυρίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή διέθετε ήδη δικαιολογητικά που αποδεικνύουν την τεχνική και επαγγελματική του ικανότητα. Πλην, όμως, ο ισχυρισμός αυτός πέρα από αλυσιτελώς προβαλλόμενος είναι και αβάσιμος και για τους λόγους αυτούς θα πρέπει να απορριφθεί.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 [...].2. Στην προκειμένη περίπτωση, ο οικονομικός φορέας ... αποκλείστηκε από τον διαγωνισμό όχι γιατί δεν υπέβαλε κάποιο απαιτούμενο δικαιολογητικά, αλλά διότι παρέλειψε να συμπληρώσει στο υποβληθέν εκ μέρους του ΤΕΥΔ το πεδίο Γ' του Μέρους IV σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Ωστόσο, η διάταξη που επικαλείται αφορά στην άρση της υποχρέωσης υποβολής δικαιολογητικών σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή το ζητήσει από τους υποψηφίους, ενώ το διαθέτει ήδη ή μπορεί να το λάβει. Τούτο δε αναμφιβόλως σημαίνει ότι ο προσφεύγων αλυσιτελώς επικαλείται την ανωτέρω διάταξη, δεδομένου ότι αυτή δεν αφορά στον τρόπο συμπλήρωσης του ΤΕΥΔ.

Το γεγονός δε ότι η αναθέτουσα αρχή γνώριζε από άλλον διαγωνισμό την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα του συγκεκριμένου οικονομικού φορέα ουδόλως τον απαλλάσσει από την υποχρέωση να συμπληρώσει ορθώς και επιμελώς το εκ μέρους του υποβληθέν ΤΕΥΔ. Και αυτό γιατί με την ανωτέρω διάταξη δεν προβλέπεται ότι δύναται ο οικονομικός φορέας να παραλείπει να συμπληρώνει στο ΤΕΥΔ τις απαιτούμενες πληροφορίες, παρά

Αριθμός απόφασης: 99/2021

μόνο ότι δύναται να μην υποβάλει δικαιολογητικά σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή τα διαθέτει ήδη. Για τον λόγο δε αυτό ο ισχυρισμός του οικονομικού φορέα ... είναι και προδήλως νομικά αβάσιμος.

Ως εκ τούτου και ο ανωτέρω ισχυρισμός του θα πρέπει να απορριφθεί και να γίνει δεκτή η παρέμβασή μας.

Δ. Σχετικά με τη δήθεν παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

1. Ο οικονομικός φορέας ... ισχυρίζεται, επίσης, ότι δήθεν στην υπό κρίση περίπτωση παραβιάσθηκε η αρχή της ίσης μεταχείρισης, διότι η αναθέτουσα αρχή δήθεν αντιμετώπισε με διαφορετικό τρόπο όμοιες καταστάσεις. Ο ισχυρισμός του, όμως, αυτός είναι προδήλως αβάσιμος και για τον λόγο αυτό θα πρέπει να απορριφθεί.

Πιο συγκεκριμένα, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να μεριμνά, σε κάθε στάδιο της διαδικασίας υποβολής προσφορών, για την τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και, κατά συνέπεια, τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους τους διαγωνιζόμενους. Η αρχή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζόμενων, η οποία έχει ως σκοπό να ευνοήσει την ανάπτυξη υγιούς και πραγματικού ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων που μετέχουν σε διαγωνισμό, επιβάλλει όπως όλοι οι διαγωνιζόμενοι έχουν ίσες ευκαιρίες όταν διατυπώνουν τους όρους των προσφορών τους και επομένως συνεπάγεται ότι ισχύουν οι ίδιες προϋποθέσεις για όλους τους διαγωνιζόμενους.

2. Στην υπό κρίση περίπτωση, ο οικονομικός φορέας ... ισχυρίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή δήθεν παραβίασε την ανωτέρω αρχή, διότι αντιμετώπισε διαφορετικά την προσφορά του από τις προσφορές των εταιριών «...» και «...». Οι εν λόγω οικονομικοί φορείς συμπλήρωσαν εσφαλμένα στο Μέρος VI του ΤΕΥΔ τον τίτλο του έργου και η αναθέτουσα αρχή δεν απέρριψε τις προσφορές τους, αναφέροντας ότι «Προφανώς η αναγραφή λάθους τίτλου οφείλεται στο γεγονός ότι, η Αναθέτουσα Αρχή δεν προσαρμοσε το πεδίο Β (Πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία σύναψης σύμβασης), του Μέρους I, της ΤΕΥΔ, με τα έγγραφα της σύμβασης (Αναλυτική Διακήρυξη), και ως εκ τούτου οι εν λόγω Οικονομικοί Φορείς χρησιμοποίησαν τα εκ παραδρομής λάθος στοιχεία της Αναθέτουσας Αρχής. Για τον ίδιο ακριβώς λόγο, ο Οικονομικός Φορέας '...', συμπλήρωσε στην ΤΕΥΔ, αριθμό CPV διαφορετικό από αυτό της Αναλυτικής Διακήρυξης. Επειδή όμως όλοι οι Συμμετέχοντες

Αριθμός απόφασης: 99/2021

δηλώνουν στην ΤΕΥΔ, τον κωδικό ΚΗΜΔΗΣ (... 2020-09-14) της Αναλυτικής Διακήρυξης, η Επιτροπή Διαγωνισμού κρίνει ότι η δήλωση των οικονομικών φορέων, ως προς την ακρίβεια και την ορθότητα των περιεχομένων στην ΤΕΥΔ στοιχείων, αφορά τον Διαγωνισμό της Αναλυτικής Διακήρυξης με όλα τα επί μέρους στοιχεία (τίτλο, προϋπολογισμό, CPV κτλ), και ως εκ τούτου δεν αποκλείει τους εν λόγω Οικονομικούς Φορείς από την συνέχεια του διαγωνισμού».

Σε καμία, όμως, περίπτωση τα ανωτέρω δεν συνιστούν παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης, δεδομένου ότι πρόκειται για δύο εντελώς διαφορετικές περιπτώσεις. Από τη μία ο προσφεύγων παρέλειψε να συμπληρώσει το πεδίο Γ του Μέρους IV του ΤΕΥΔ και συγκεκριμένα το ερώτημα 6 σχετικά με τη στελέχωση και από την άλλη οι δυο έτεροι διαγωνιζόμενοι συμπλήρωσαν εσφαλμένα τον τίτλο του έργου στο Μέρος VI του ΤΕΥΔ. Άλλωστε, όπως προκύπτει και από την απάντηση στο Σύνηθες Ερώτημα 55 της ΕΑΑΔΗΣΥ, η οποία είναι δημοσιευμένη ηλεκτρονικά και επιτελεί ρόλο καθοδήγησης των οικονομικών φορέων στην εκ μέρους τους συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης "Η μη συμπλήρωση από τον προσφέροντα του Μέρους VI "Τελικές Δηλώσεις" του ΕΕΕΣ δεν αποτελεί λόγο απόρριψης της προσφοράς του, καθώς, αφ' ενός δεν παρέχεται από την ηλεκτρονική πλατφόρμα η δυνατότητα να συμπληρωθούν προσηκόντως τα εν θέματι πεδία, ενώ περαιτέρω, η προσυπογραφή της παραγράφου αυτής δεν καταλείπει αμφιβολία ως προς τη βούληση του οικονομικού φορέα να παράσχει τις αναγκαίες εξουσιοδοτήσεις στον διενεργούντα τη διαγωνιστική διαδικασία φορέα.". Ούτως, τυχόν πλημμέλειες στη συμπλήρωση του Μέρους VI τόσο του ΕΕΕΣ όσο και του ΤΕΥΔ, ως και η μη συμπλήρωσή του, δεν δύνανται να θεωρηθούν ως ουσιώδεις, δεδομένης της παραπάνω επίσημης καθοδήγησης της αρμόδιας προς τούτο Αρχής και σε καμία περίπτωση δεν συνιστούν λόγο αποκλεισμού (ΔΕφΠατρ ΕΑ 33/2018, ΑΕΠΠ 233/2017, 7/2018).

Εν προκειμένω, ο οικονομικός φορέας ... δεν παρέλειψε να συμπληρώσει το πεδίο VI "Τελικές Δηλώσεις" του ΤΕΥΔ, αλλά το πεδίο σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική του ικανότητα και τη στελέχωση της επιχείρησής του, ώστε πρόκειται για δύο εντελώς διαφορετικές περιπτώσεις.

Αριθμός απόφασης: 99/2021

Κατά συνέπεια, ο ισχυρισμός του περί δήθεν παραβίασης της αρχής της ίσης μεταχείρισης είναι προδήλως αβάσιμος και ως τέτοιος θα πρέπει να απορριφθεί [...].».

16. Επειδή στο άρθρο 18 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης.

Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων.

Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων [...].».

17. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016: «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασηςπεριέχουν ιδίως : [.....]ε) ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης [...] ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης, ιβ) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων, [...] ιε) το

Αριθμός απόφασης: 99/2021

κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87 [...] ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς [...] κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.), [.....]».

18. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 75 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: « 1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν:

α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας,

β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια,

γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. 2. Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος - μέλος εγκατάστασής τους, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα ΧΙ του Προσαρτήματος Α' ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα αυτό [...] Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που εκδίδεται μετά από γνώμη του ... ή με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδεται μετά από γνώμη επιτροπής που συστήνουν και στην οποία εκπροσωπούνται τα οικεία επαγγελματικά επιμελητήρια, προσδιορίζεται το αντικείμενο κάθε κατηγορίας μελέτης του Παραρτήματος Ι του Προσαρτήματος Γ'. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η αντιστοιχία κάθε κατηγορίας μελέτης με το επιστημονικό πεδίο απασχόλησης

Αριθμός απόφασης: 99/2021

των εγγεγραμμένων στο «Μητρώο Μελετητών», καθώς και στο «Μητρώο Γραφείων Μελετών» του Παραρτήματος XI του Προσαρτήματος Α', σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με γνώμονα την εφαρμογή του Κανονισμού ΕΚ 2195/2002. Με όμοια απόφαση μπορούν να διαιρούνται ή ενοποιούνται εν γένει οι παραπάνω κατηγορίες.

3. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Για το σκοπό αυτόν, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση. Επίσης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς, παρουσιάζοντας την αναλογία, ιδίως, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Μπορούν επίσης να απαιτούν κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι επαγγελματικών κινδύνων.

Ο ελάχιστος ετήσιος κύκλος εργασιών που απαιτείται να έχουν οι οικονομικοί φορείς δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όπως σχετικά με τους ειδικούς κινδύνους που αφορούν τη φύση των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει τους βασικούς λόγους για την απαίτηση αυτή στα έγγραφα της σύμβασης ή στη χωριστή έκθεση που προβλέπεται στο άρθρο 341.

Η αναλογία, ενδεικτικά, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού μπορεί να λαμβάνεται υπόψη όταν η αναθέτουσα αρχή προσδιορίζει τις μεθόδους και τα κριτήρια της συνεκτίμησης αυτής στα έγγραφα της σύμβασης. Οι μέθοδοι και τα κριτήρια αυτά χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, αντικειμενικότητα και αποφυγή διακρίσεων [...]

4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και

Αριθμός απόφασης: 99/2021

τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. Μια αναθέτουσα αρχή μπορεί να θεωρεί ότι ένας οικονομικός φορέας δεν διαθέτει τις απαιτούμενες επαγγελματικές ικανότητες εάν διαπιστώσει ότι ο οικονομικός φορέας έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης [...].»

19. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 79 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,

β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77

γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84.

Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 78, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις ως άνω πληροφορίες όσον αφορά τους φορείς αυτούς. Το ΕΕΕΣ αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι ο σχετικός λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει και/ή ότι πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή. Το ΕΕΕΣ προσδιορίζει τη δημόσια αρχή ή το τρίτο μέρος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση των σχετικών δικαιολογητικών και περιλαμβάνει επίσημη δήλωση ότι ο

Αριθμός απόφασης: 99/2021

οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα εν λόγω δικαιολογητικά.

Κατά την απάντηση οικονομικού φορέα στο ερώτημα του ΕΕΕΣ ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης για τυχόν σύναψη συμφωνιών με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, η συνδρομή περιστάσεων, όπως η τριετής παραγραφή της παραγράφου 10 του άρθρου 73 ή η εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 3β του άρθρου 44 του ν. 3959/2011, αναλύεται στο σχετικό πεδίο που προβάλλει κατόπιν θετικής απάντησης, ενώ ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο για την προσκόμιση δικαιολογητικών.

Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης δημόσιας σύμβασης, που είτε εκκινούν μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης είτε έχουν εκκινήσει νωρίτερα αλλά δεν έχει ακόμη συμπληρωθεί και υποβληθεί στο ΕΕΕΣ, οι τυχόν προηγούμενες αρνητικές απαντήσεις στο ανωτέρω ερώτημα του ΕΕΕΣ ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης, από οικονομικούς φορείς οι οποίοι εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 44 παράγραφος 3β του ν. 3959/2011, δεν στοιχειοθετούν τον λόγο αποκλεισμού του άρθρου 73 παράγραφος 4 περίπτωση ζ' ή/και θ' του παρόντος νόμου και δεν απαιτείται να δηλωθούν κατά τη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ και κάθε αντίστοιχου εντύπου.

Όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να λάβει τα σχετικά δικαιολογητικά απευθείας με πρόσβαση σε βάση δεδομένων, σύμφωνα με την παρ. 6, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις πληροφορίες που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο σκοπό, όπως την ηλεκτρονική διεύθυνση της βάσης δεδομένων, τυχόν δεδομένα αναγνώρισης και, κατά περίπτωση, την απαραίτητη δήλωση συναίνεσης.

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να χρησιμοποιήσουν εκ νέου ΕΕΕΣ το οποίο έχει ήδη χρησιμοποιηθεί σε προηγούμενη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, εφόσον επιβεβαιώνουν ότι οι πληροφορίες του εγγράφου εξακολουθούν να είναι αληθείς [...]

4. Για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, η Αρχή, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 53, μπορεί να εκδίδει αντίστοιχο τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης, όπου απαιτείται, κατά τις διατάξεις του παρόντος. Μέχρι την έκδοση

Αριθμός απόφασης: 99/2021

του τυποποιημένου εντύπου του προηγούμενου εδαφίου, γίνεται δεκτή υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986.

5. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες και υποψήφιους, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό [...]».

20. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 80 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 4 και 5 και στο Παράρτημα ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α΄, ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 76.

Οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτούν αποδεικτικά μέσα, πλην εκείνων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 82. Όσον αφορά το άρθρο 78, οι οικονομικοί φορείς μπορούν να στηρίζονται σε οποιοδήποτε κατάλληλο μέσο προκειμένου να αποδείξουν στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχουν τους αναγκαίους πόρους στη διάθεσή τους [...]5. Η τεχνική ικανότητα των οικονομικών φορέων μπορεί να αποδεικνύεται με έναν ή περισσότερους από τους τρόπους που αναφέρονται στο Μέρος ΙΙ του Παραρτήματος ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α΄, ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση των έργων, των αγαθών ή των υπηρεσιών [...]».

21. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 102 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη.

2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των

Αριθμός απόφασης: 99/2021

υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί.

3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης.

4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή ήσσονος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές.

5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς.».

22.Επειδή στο άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των

Αριθμός απόφασης: 99/2021

περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

23. Επειδή στο άρθρο 360 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής [...]».

24. Επειδή σύμφωνα με τον Ν.3669/2008 προβλέπεται ότι: «[...] Άρθρο 96 Εγγραφή στο Μ.Ε.ΕΠ.

1. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγράφονται και κατατάσσονται στο Μ.Ε.ΕΠ., σε ορισμένη τάξη ανά κατηγορία έργων, με αίτηση τους η οποία συντάσσεται σύμφωνα με υπόδειγμα που χορηγείται από την υπηρεσία. Η αίτηση συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά και στοιχεία: α) Εγγραφα νομιμοποίησης του αποφασιστικού οργάνου της επιχείρησης και του νομίμου ή των νομίμων εκπροσώπων της (ΦΕΚ ή καταστατικό από το οποίο προκύπτουν οι διαχειριστές των Ο.Ε., Ε.Ε. και Ε.Π.Ε., καθώς και τα μέλη του Δ.Σ. της Α.Ε.).

β) Υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης, για τα στοιχεία των στελεχών τα οποία είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευών (Μ.Ε.Κ.) και αποτελούν την ελάχιστη κατά νόμο στελέχωση της επιχείρησης, καθώς και υπεύθυνες δηλώσεις των στελεχών αυτών, θεωρημένες νόμιμα για το γνήσιο της υπογραφής, ότι αποδέχονται την κατά

Αριθμός απόφασης: 99/2021

αποκλειστικότητα στελέχωση της επιχείρησης και ότι θα δηλώσουν κάθε σχετική μεταβολή.

γ) Στοιχεία για την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. Για τις επιχειρήσεις που συντάσσουν ισολογισμούς υποβάλλονται οι ισολογισμοί των τριών (3) τελευταίων ετών ή και λιγότερων αν η επιχείρηση λειτουργεί λιγότερα έτη.

δ) Καταστάσεις προσωπικού της επιχείρησης θεωρημένες από την Επιθεώρηση Εργασίας και συμβάσεις εργασίας του προσωπικού θεωρημένες από αρμόδια Δ.Ο.Υ..

ε) Στοιχεία για τα έργα που εκτέλεσε η επιχείρηση κατά την προηγούμενη τριετία/Έργα του τρέχοντος έτους μέχρι και το τελευταίο ημερολογιακό τρίμηνο πριν την υποβολή της αίτησης θα λαμβάνονται υπόψη εφόσον περιλαμβάνονται σε προσωρινό ισολογισμό και προκύπτουν ιδίως από αντίστοιχα πιστοποιητικά, τιμολόγια και φορολογικές δηλώσεις.

στ) Πίνακες ιδιόκτητου μηχανικού εξοπλισμού.

ζ) Πιστοποιητικά ότι η επιχείρηση δεν τελεί σε πτώχευση, σε εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση. Προκειμένου περί επιχειρήσεων με μορφή προσωπικής εταιρείας προσκομίζονται πιστοποιητικά περί μη πτωχεύσεως και για τους ομόρρυθμους εταίρους [...].

3. Η Επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ. ή ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, αντίστοιχα, αποφασίζει για την εγγραφή ή αναθεώρηση εγγραφής και την κατάταξη των επιχειρήσεων, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα, λαμβάνοντας υπόψη αφ' ενός τα πιστοποιητικά και στοιχεία που συγκεντρώνει αυτεπάγγελτα η υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. και αφ' ετέρου τα στοιχεία που υποβάλλει η αιτούσα επιχείρηση. Μετά την έκδοση της απόφασης του αρμόδιου οργάνου εκδίδεται από την Υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. η βεβαίωση εγγραφής (πτυχίο) και αποστέλλεται με τηλεομοιοτυπία (FAX) σχετική γνωστοποίηση στην επιχείρηση, που καλείται να προσέλθει και να παραλάβει τη βεβαίωση μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη γνωστοποίηση. Η έκδοση της βεβαίωσης, η αποστολή γνωστοποίησης και η παραλαβή σημειώνονται σε ειδικό βιβλίο που τηρείται στην Υπηρεσία.

Αριθμός απόφασης: 99/2021

Η εγγραφή και κατάταξη της επιχείρησης ισχύει για όλες τις συνέπειες της από την ημέρα της παραλαβής της βεβαίωσης ή της άπρακτης λήξης της 10ήμερης Προθεσμίας. [...] Άρθρο 100 Τάξεις και κατηγορίες του Μ.Ε.ΕΠ.

1. Οι τάξεις του Μ.Ε.ΕΠ. ορίζονται σε επτά και επιπλέον αυτών ορίζονται και δύο ειδικές τάξεις οι Α1, Α2 για μικρές επιχειρήσεις. Η κατάταξη στο Μ.Ε.ΕΠ. των εργοληπτικών επιχειρήσεων γίνεται σε μία ή περισσότερες από τις εξής βασικές κατηγορίες έργων: οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, ηλεκτρομηχανολογικών, λιμενικών και βιομηχανικών και ενεργειακών. Κάθε επιχείρηση κατατάσσεται σε μία μόνο τάξη για κάθε κατηγορία. Με απόφαση που εκδίδεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μπορεί να επαναπροσδιορίζονται οι κατηγορίες αυτές και το περιεχόμενο τους με σκοπό τη μεγαλύτερη εξειδίκευση των κατηγοριών και να ρυθμίζονται τα μεταβατικά ζητήματα που ανακύπτουν στην περίπτωση αυτή [...]. 5. Στη δεύτερη τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. κατατάσσεται εργοληπτική επιχείρηση, χωρίς την εφαρμογή του τύπου κατάταξης, αν διαθέτει τις εξής ελάχιστες προϋποθέσεις:

α) Περιλαμβάνει στη βασική της στελέχωση τουλάχιστον δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Γ βαθμίδας ή έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ. Γ` βαθμίδας και δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Β` βαθμίδας ή έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ. Δ` βαθμίδας.

5.β) Διαθέτει, κατά την υποβολή της αίτησης, καταθέσεις σε τράπεζα, τουλάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ή πάγια στοιχεία με βάση τις αντικειμενικές αξίες ή τις αξίες κτήσης αυτών, συνολικής αξίας εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ή σωρευτικά καταθέσεις σε τράπεζα και πάγια στοιχεία συνολικής αξίας εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ. Για τα πάγια αυτά στοιχεία εφαρμόζονται τα οριζόμενα στις διατάξεις της περίπτωσης β` της παραγράφου 4.

Τα πάγια αυτά στοιχεία αφορούν γήπεδα, οικόπεδα, κτήρια, μηχανολογικό εξοπλισμό και μεταφορικά μέσα, εκτός από τα επιβατικά αυτοκίνητα. Ως αξία παγίων για τα ακίνητα λαμβάνεται, κατ' επιλογή της επιχείρησης, είτε η αντικειμενική αξία που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, πιστοποιούμενη από συμβολαιογράφο, είτε η αξία αυτών, όπως προσδιορίζεται από τα οριστικά συμβόλαια αγοράς ή το κόστος ιδιοκατασκευής τους, όπως είναι εγγεγραμμένο στα βιβλία της επιχείρησης. Για

Αριθμός απόφασης: 99/2021

τον εξοπλισμό και τα μεταφορικά μέσα, η αξία τους προσδιορίζεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 99 του παρόντος [...]».

25. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 51 του ΠΔ 71/2019 προβλέπεται ότι: «Επειδή σύμφωνα με το ΠΔ 71/2019 με θέμα «Μητρώα συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΗ.Τ.Ε)» προβλέπεται ότι: «[...] Άρθρο 51 Ελάχιστα όρια Οικονομικής και χρηματοοικονομική επάρκειας ανά τάξη εγγραφής (κριτήριο Α)

1. Για τη κατάταξη εργοληπτικής επιχείρησης σε μία από τις τάξεις του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε., απαιτείται η πλήρωση των ελάχιστων προϋποθέσεων για τα μεγέθη: Κύκλος Εργασιών, Ίδια Κεφάλαια, Πάγια.

2. Ως Κύκλος Εργασιών θεωρείται ο κύκλος εργασιών από την κατασκευή δημόσιων και ιδιωτικών έργων, αυτοτελώς, σε ένωση ή εγκεκριμένη υπεργολαβία, στην Ελλάδα και το εξωτερικό, της επιχείρησης και των θυγατρικών της επιχειρήσεων στο εξωτερικό, που έχουν έδρα στην αλλοδαπή, κατά την τελευταία τριετία, που προηγείται της διαχειριστικής χρήσης εντός της οποίας υποβάλλεται η αίτηση.

3. Ο ανωτέρω Κύκλος Εργασιών αποδεικνύεται από τις οικονομικές καταστάσεις ή/και φορολογικές δηλώσεις και τις ανά έτος αναλυτικές καταστάσεις τιμολογίων εσόδων και συμβολαίων πώλησης, των ανωτέρω δραστηριοτήτων, βεβαιωμένες από τον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.) της εταιρείας, ή για τις ατομικές επιχειρήσεις 1ης ή 2ης τάξης από το λογιστή ή το νόμιμο εκπρόσωπο.

4. Αν δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία υποβολής φορολογικής δήλωσης του προηγούμενου έτους από αυτό εντός του οποίου υποβάλλει η εταιρεία την αίτηση κατάταξης, η επιχείρηση μπορεί, αντί για φορολογική δήλωση του τελευταίου έτους, να υποβάλλει περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α.

5. Κύκλος Εργασιών του τρέχοντος έτους μέχρι και το τελευταίο ημερολογιακό τρίμηνο, πριν την υποβολή της αίτησης λαμβάνεται υπόψη εφόσον περιλαμβάνεται σε πλήρεις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις βεβαιωμένες από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.) και αποδεικνύεται

Αριθμός απόφασης: 99/2021

επιπλέον από περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. και αναλυτικές καταστάσεις τιμολογίων κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 3.

6. Ως Ίδια Κεφάλαια θεωρείται το μέγεθος που αναφέρεται στο σκέλος του παθητικού του αιτούντος οικονομικού φορέα στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. ως Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων, μετά την αφαίρεση:

(α) των Ειδικών Αφορολόγητων Αποθεματικών Τεχνικών Επιχειρήσεων, στο τμήμα αυτών που δεν έχει φορολογηθεί, (β) του Οφειλόμενου Κεφαλαίου, (γ) των ποσών που προορίζονται για Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου, (δ) των ποσών που απομειώνουν, βάσει της Έκθεσης Ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή (ΟΕΛ) της επιχείρησης, τα Ίδια Κεφάλαια της εταιρείας ή για τα οποία ο Ο.Ε.Λ. διατυπώνει επιφύλαξη ή αρνητική γνώμη χωρίς να υπολογίζει σε παρατήρηση της έκθεσης ελέγχου του τον επηρεασμό των Ιδίων Κεφαλαίων και δεν προσκομίζει αιτιολογημένη βεβαίωση περί του μη επηρεασμού αυτού, ε. των ποσών που έχουν χορηγηθεί από την εταιρεία και εμπίπτουν στις απαγορευτικές διατάξεις του άρθρου 23α του ν. 2190/1920 (Α` 37).

Τα πιο πάνω οικονομικά στοιχεία πρέπει να προκύπτουν από:

αα) τις οριστικές οικονομικές καταστάσεις του προηγούμενου έτους που βεβαιώνονται από Ο.Ε.Λ. και δημοσιεύονται πριν την υποβολή της αίτησης, ή

ββ) από πλήρεις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις, εφόσον έχουν δημοσιευθεί οι οριστικές οικονομικές καταστάσεις της διαχειριστικής χρήσης που έκλεισε πριν την υποβολή της αίτησης, με ημερομηνία λήξης διαχειριστικής περιόδου τελευταία ημέρα ημερολογιακού μήνα εντός του τριμήνου πριν την υποβολή της αίτησης οι οποίες βεβαιώνονται, από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.), σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου κατόπιν πλήρους ελέγχου και δημοσιεύονται πριν από την υποβολή της αίτησης, σε μια οικονομική εφημερίδα πανελληνίας κυκλοφορίας ή στον δικτυακό τόπο της εταιρείας με υποχρέωση διατήρησης της ανάρτησης επί μία πενταετία και ανάρτησης στον δικτυακό τόπο της Υπηρεσίας τήρησης του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.

γγ) Βεβαίωση Ο.Ε.Λ. που εμφανίζει τα οικονομικά μεγέθη της επιχείρησης (καθαρή θέση, αφορολόγητα αποθεματικά, οφειλόμενο κεφάλαιο, ποσά που προορίζονται για αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου και ποσά που

Αριθμός απόφασης: 99/2021

έχουν χορηγηθεί από την εταιρεία και εμπíπτουν στις απαγορευτικές διατάξεις του άρθρου 23α του ν. 2190/1920, παρατηρήσεις της έκθεσης ελέγχου του Ο.Ε.Λ. που απομειώνουν τα ίδια κεφάλαια ή για τα οποία ο Ο.Ε.Λ. διατυπώνει επιφύλαξη ή αρνητική γνώμη χωρίς να υπολογίζει σε παρατήρηση της έκθεσης ελέγχου του τον επηρεασμό των Ιδίων Κεφαλαίων και δεν προσκομίζει αιτιολογημένη βεβαίωση περί του μη επηρεασμού αυτού). Σε περίπτωση ασυμφωνίας της βεβαίωσης αυτής με τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των σημείων α και β (έκθεση ελέγχου) υπερισχύουν τα στοιχεία της έκθεσης ελέγχου.

7. Ως Πάγια λαμβάνεται υπόψη η αναπόσβεστη αξία των παγίων (ενσώματων ακινητοποιήσεων) της εταιρείας όπως προκύπτουν από τις οικονομικές της καταστάσεις αφαιρούμενων των ποσών που απομειώνουν, βάσει της Έκθεσης Ελέγχου του Ο.Ε.Λ. της εταιρείας, την αναπόσβεστη αξία των παγίων της εταιρείας.

8. Η αναπόσβεστη αξία των παγίων της εταιρείας (ενσώματων ακινητοποιήσεων) προσδιορίζεται από τις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης που αναφέρονται στην ανωτέρω παρ. 6 και από αναλυτική κατάσταση παγίων της εταιρείας που βεβαιώνεται από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.), στις οποίες γίνεται ρητή αναφορά για τυχόν μη διενεργηθείσες αποσβέσεις.

9. Στα πάγια συνυπολογίζονται και τα πάγια των κοινοπραξιών στις οποίες συμμετέχει η επιχείρηση σύμφωνα με τα ανωτέρω οριζόμενα [...] 12. Στη δεύτερη τάξη του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. κατατάσσεται εργοληπτική επιχείρηση, εφόσον εφαρμόζει τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα του ν. 4308/2014, και συντάσσει οικονομικές καταστάσεις τουλάχιστον ως «μικρή οντότητα», αν διαθέτει τις εξής ελάχιστες προϋποθέσεις:

α) Διαθέτει ίδια κεφάλαια, όπως ορίζονται στην παρ. 6, χωρίς την υποχρέωση ελέγχου από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.), τουλάχιστον ίσα με 100.000 ευρώ. Αν στις οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται λογαριασμοί ταμείου ή τραπεζικές καταθέσεις ύψους τέτοιου που η αφαίρεσή του καθιστά αδύνατη την κάλυψη του ελάχιστου απαιτούμενου ιδίου κεφαλαίου, προσκομίζεται βεβαίωση Ο.Ε.Λ. για το ύψος του ταμείου και

Αριθμός απόφασης: 99/2021

αποδεικτικά υπολοίπου καταθέσεων κατά τη λήξη της περιόδου των οικονομικών καταστάσεων.

β) Διαθέτει πάγια στοιχεία, όπως ορίζονται στις παρ. 7, 8 και 9, αξίας τουλάχιστον ίσης με 50.000 ευρώ και βεβαιώνεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο και το λογιστή της εταιρείας. Για κατάταξη στην 2η τάξη δεν απαιτείται η βεβαίωση από Ο.Ε.Λ. της κατάστασης παγίων της επιχείρησης.

γ) Ελάχιστο κύκλο εργασιών τελευταίας τριετίας: 300.000 ευρώ. Για την απόδειξη του κύκλου εργασιών προσκομίζονται φορολογικές δηλώσεις και κατάσταση τιμολογίων βεβαιωμένη από το λογιστή, ενώ κατά τα λοιπά ισχύουν οι παρ. 4 και 5 [...] Άρθρο 57 Υποβαλλόμενα δικαιολογητικά

1. Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της επιχείρησης, για τα στοιχεία των στελεχών τα οποία είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ.) και αποτελούν την ελάχιστη κατά νόμο στελέχωση της επιχείρησης, καθώς και υπεύθυνες δηλώσεις των στελεχών αυτών, θεωρημένες νόμιμα για το γνήσιο της υπογραφής, με τις οποίες δηλώνουν ότι αποδέχονται την κατά αποκλειστικότητα στελέχωση της επιχείρησης ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπο τους άλλα κωλύματα για τη στελέχωση οικονομικού φορέα και ότι θα δηλώσουν κάθε σχετική μεταβολή.

2. Καταστάσεις προσωπικού της επιχείρησης είτε θεωρημένες από την Επιθεώρηση Εργασίας είτε αναρτημένες στο πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας ΕΡΓΑΝΗ για τα στελέχη Μ.Ε.Κ.

3. Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών με στελέχη που δεν σχετίζονται με εξαρτημένη σχέση εργασίας με τον οικονομικό φορέα οι οποίες είτε έχουν κατατεθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. είτε έχουν υποβληθεί στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του TAXISnet με το αντίστοιχο αποδεικτικό υποβολής.

4. Αποδεικτικά μέσα για την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του οικονομικού φορέα που προβλέπονται στο άρθρο 51 (π.χ. οικονομικές καταστάσεις, φορολογικές δηλώσεις, καταστάσεις τιμολογίων και παγίων βεβαιωμένες από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.).

5. Τα αποδεικτικά μέσα εμπειρίας για τα έργα που εκτέλεσε η επιχείρηση κατά την προηγούμενη πενταετία σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 53. Έργα του τρέχοντος έτους μέχρι και το τελευταίο ημερολογιακό τρίμηνο πριν την υποβολή της αίτησης θα λαμβάνονται υπόψη εφόσον

Αριθμός απόφασης: 99/2021

περιλαμβάνονται σε προσωρινό ισολογισμό και προκύπτουν ιδίως από αντίστοιχα πιστοποιητικά και καταστάσεις τιμολογίων με διακριτή αναφορά εάν αυτά έχουν συμπεριληφθεί στην αντίστοιχη δήλωση Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) της αναφερόμενης στα τιμολόγια περιόδου βεβαιωμένη από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.) ή τον λογιστή του οικονομικού φορέα, κατά περίπτωση.

6. Πίνακες ιδιόκτητου μηχανικού εξοπλισμού κατά την ημερομηνία λήξης της περιόδου των οικονομικών καταστάσεων με βάση τις οποίες κρίνεται η εγγραφή, κατάταξη και αναθεώρηση του οικονομικού φορέα.

7. Στις περιπτώσεις που δεν είναι δυνατή για οποιοδήποτε λόγο η έκδοση ενός ή περισσότερων εκ των ανωτέρω πιστοποιητικών, ισχύουν οι διατάξεις περί αποδεικτικών μέσων που προβλέπονται στο άρθρο 80 του ν. 4412/2016[...].

26. Επειδή σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης ορίζεται ότι: «[...] Άρθρο 2: Έγγραφα της σύμβασης και τεύχη

2.1. Τα έγγραφα της σύμβασης κατά την έννοια της περιπτ. 14 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, για τον παρόντα ηλεκτρονικό διαγωνισμό, είναι τα ακόλουθα : α) η προκήρυξη σύμβασης όπως δημοσιεύθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ, β) η παρούσα διακήρυξη,

γ) το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (Τ.Ε.Υ.Δ)

δ) το έντυπο οικονομικής προσφοράς, όπως παράγεται από την ειδική ηλεκτρονική φόρμα του υποσυστήματος,

ε) ο προϋπολογισμός δημοπράτησης,

στ) το τιμολόγιο δημοπράτησης,

ζ) η ειδική συγγραφή υποχρεώσεων,

η) η τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων

θ) το τεύχος συμπληρωματικών τεχνικών προδιαγραφών,

ι) το υπόδειγμα ,...

ια) το τεύχος τεχνικής περιγραφής,

ιβ) η τεχνική μελέτη,

ιγ) τυχόν συμπληρωματικές πληροφορίες και διευκρινίσεις που θα παρασχεθούν από την αναθέτουσα αρχή επί όλων των ανωτέρω [...] Άρθρο 9: Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών

Αριθμός απόφασης: 99/2021

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών, να καλέσει τους οικονομικούς φορείς, μέσω της λειτουργικότητας της "Επικοινωνίας" του υποσυστήματος να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, συμπεριλαμβανομένης και της οικονομικής τους προσφοράς, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 102 και 103 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 13 της υπ' αρ. 117384/26-10-2017 Κ.Τ.Α.

Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη [...]Κριτήρια επιλογής (22.Β - 22.Δ)

22.Β. Καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας

Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, απαιτείται οι οικονομικοί φορείς να είναι εγγεγραμμένοι στο σχετικό επαγγελματικό μητρώο που τηρείται στο κράτος εγκατάστασής τους. Ειδικά οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ. ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε) ή στα Νομαρχιακά Μητρώα στην κατηγορία/-ιες έργου του άρθρου 21 της παρούσας. Οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του παραρτήματος ΧΙ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016.

22.Γ. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια

Γίνονται δεκτοί ημεδαποί ή αλλοδαποί οικονομικοί φορείς που διαθέτουν ίδια κεφάλαια, πάγια στοιχεία, καταθέσεις σε τράπεζα, όπως ορίζονται στο άρθρο 100 του Ν.3669/2008 (ΦΕΚ 116/Α/18- 06-2008) ή όπως ορίζονται στο άρθρο 51 του ΠΔ 71/2019 (ΦΕΚ112/Α/03-07-2019) και συγκεκριμένα:

Για τους οικονομικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στην κατηγορία έργων ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ

Να διαθέτει καταθέσεις σε τράπεζα, τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ η πάγια στοιχεία με βάση τις αντικειμενικές αξίες ή τις αξίες

Αριθμός απόφασης: 99/2021

κτήσης αυτών, συνολικής αξίας πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ ή σωρευτικά καταθέσεις σε τράπεζα και πάγια στοιχεία συνολικής αξίας αξίας πενήντα χιλιάδων(50.000) ευρώ. Τα πάγια αυτά στοιχεία αφορούν γήπεδα, οικόπεδα, κτήρια, μηχανολογικό εξοπλισμό και μεταφορικά μέσα, εκτός από τα επιβατικά αυτοκίνητα.

(Επικουρικά για τα ανωτέρω λαμβάνονται υπόψη τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ. 4.β) του άρθρου 100 του Ν. 3669/2008 (ΦΕΚ116/Α/18-06-2008) ή τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ.11 του άρθρου 51 του Π.Δ. 71/2019 (ΦΕΚ 112/Α/03-07-2019).

Ειδικά οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ. 4 του Ν.3669/2008, όπως ισχύει. Για εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 64 του ΠΔ 71/2019, όπως ισχύει.

Τονίζεται ότι κάθε παραπομπή του παρόντος άρθρου σε διατάξεις του Π.Δ.71/2019 και του Ν.3669/2008, σκοπεί αποκλειστικά στην περιγραφή των απαιτήσεων συμμετοχής στον παρόντα διαγωνισμό. Ως εκ τούτου, οι οικονομικοί φορείς που εκπληρώνουν τα κριτήρια επιλογής της παρούσας δύνανται να συμμετάσχουν στην παρούσα διαδικασία ανάθεσης, ανεξαρτήτως της εγγραφής των οικονομικών φορέων σε τάξεις και βαθμίδες του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. και του ΜΕΕΠ.

22.Δ. Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα

Γίνονται δεκτοί ημεδαποί ή αλλοδαποί οικονομικοί φορείς που περιλαμβάνουν στην στελέχωσή τους τουλάχιστον:

Για τους οικονομικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στην κατηγορία έργων ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ

Η εργοληπτική επιχείρηση απαιτείται να περιλαμβάνει στη στελέχωση ανά κατηγορία τουλάχιστον έναν τεχνικό Γ' βαθμίδας της αντίστοιχης κατηγορίας. Εναλλακτικά, μπορεί να αντικατασταθεί ο ένας τεχνικός Γ'

Αριθμός απόφασης: 99/2021

βαθμίδας με δύο τεχνικούς Β' βαθμίδας, και ο ένας εκ των δύο τεχνικών Β' βαθμίδας με δύο τεχνικούς Α' βαθμίδας της αντίστοιχης κατηγορίας.

ή εναλλακτικά, στη περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων στην ίδια τάξη και κατηγορία, ως προβλέπεται στην παρ 3β του άρθρου 76 του Ν. 4412/2016, για τις ενώσεις οικονομικών φορέων που δραστηριοποιούνται στην κατηγορία ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ απαιτείται η καθεμία εργοληπτική επιχείρηση να περιλαμβάνει στη στελέχωση ανά κατηγορία τουλάχιστον έναν (1) τεχνικό Β' βαθμίδας, ή δύο (2) τεχνικούς Α' βαθμίδας της αντίστοιχης κατηγορίας.

(Επικουρικά για τα ανωτέρω λαμβάνονται υπόψη τα οριζόμενα στο Ν. 3669/2008 και στο Π.Δ. 71/2019, ΦΕΚ 112/Α/03-07-2019)

Επισημαίνεται ότι οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς, που δραστηριοποιούνται στις ως άνω κατηγορίες έργων, πρέπει να περιλαμβάνουν στη στελέχωσή τους τουλάχιστον ταυτοσήμου αριθμού και ισοδύναμων προσόντων και εμπειρίας τεχνικούς. Τονίζεται ότι η παραπομπή σε διατάξεις του Π.Δ.71/2019 και του Ν.3669/2008, σκοπεί αποκλειστικά στην περιγραφή των απαιτήσεων συμμετοχής στον παρόντα διαγωνισμό, ανεξαρτήτως της εγγραφής των οικονομικών φορέων σε τάξεις και βαθμίδες του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε., του Μ.Ε.Κ. και του ΜΕΕΠ [...]. Άρθρο 23: Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής

23.1 Κατά την υποβολή προσφορών οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) του άρθρου 79 παρ. 4 του ν. 4412/2016, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις του άρθρου 22 Α της παρούσας, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 22 Β-Ε της παρούσας.

Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, μπορεί να ζητηθεί από τους προσφέροντες να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά της επόμενης παραγράφου, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.[...] 23.2 . Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά μέσα)

Αριθμός απόφασης: 99/2021

Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (α έως δ) και κατά τη σύναψη της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (ε) της παρούσας [.....] 23.4. Δικαιολογητικά απόδειξης καταλληλότητας για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του άρθρου 22.Β

(α) Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα υποβάλλουν βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ ή στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.) στην/στις κατηγορία/ες : ΕΡΓΩΝ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ [.....] 23.2 . Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά μέσα)

Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (α έως δ) και κατά τη σύναψη της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (ε) της παρούσας [...] 23.4. Δικαιολογητικά απόδειξης καταλληλότητας για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του άρθρου 22.Β

(α) Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα υποβάλλουν βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ ή στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.) στην/στις κατηγορία/ες : ΕΡΓΩΝ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ [.....]

23.5. Δικαιολογητικά Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Επάρκειας του άρθρου 22.Γ

Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των οικονομικών φορέων που δραστηριοποιούνται στην κατηγορία έργων ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ αποδεικνύεται:

(α) για τις εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις στο Μ.Ε.ΕΠ/ ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.:

- είτε από τη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π/ ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε., η οποία αποτελεί τεκμήριο των πληροφοριών που περιέχει

Αριθμός απόφασης: 99/2021

- είτε, στην περίπτωση που οι απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ δεν καλύπτονται από τη βεβαίωση εγγραφής, με την υποβολή ενός ή περισσότερων από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος I του Παραρτήματος XII (Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής) του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016.

Σε κάθε περίπτωση, η βεβαίωση εγγραφής μπορεί να υποβάλλεται για την απόδειξη μόνο ορισμένων απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρθρου 22.Γ, ενώ για την απόδειξη των λοιπών απαιτήσεων μπορούν να προσκομίζονται ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος I του Παραρτήματος XII του ν. 4412/2016, ανάλογα με την τιθέμενη στο άρθρο 22.Γ απαίτηση.

Ειδικά, για την απόδειξη της απαίτησης της μη υπέρβασης των ανώτατων επιτρεπτών ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων:

- με την υποβολή ενημερότητας πτυχίου εν ισχύει ή
- με την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του προσωρινού αναδόχου, συνοδευόμενης από πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων (είτε ως μεμονωμένος ανάδοχος είτε στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας) και αναφορά για το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό ανεκτέλεστο, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου κατά τις κείμενες διατάξεις [...]

23.6. Δικαιολογητικά Τεχνικής και Επαγγελματικής Ικανότητας του άρθρου 22.Δ

Η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται:

(α) για τις εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις στο Μ.Ε.ΕΠ / ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε..

- είτε από τη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π/ ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε., η οποία αποτελεί τεκμήριο των πληροφοριών που περιέχει
- είτε, στην περίπτωση που οι απαιτήσεις του άρθρου 22.Δ δεν καλύπτονται από τη βεβαίωση εγγραφής, με την υποβολή ενός ή περισσότερων από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII (Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής) του

Αριθμός απόφασης: 99/2021

Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016 ανάλογα με την τιθέμενη στο άρθρο 22.Δ απαίτηση.

Σε κάθε περίπτωση, η βεβαίωση εγγραφής μπορεί να υποβάλλεται για την απόδειξη μόνο ορισμένων απαιτήσεων τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του άρθρου 22.Δ, ενώ για την απόδειξη των λοιπών απαιτήσεων μπορούν να προσκομίζονται ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII του ν. 4412/2016 [...].».

27. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

28. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 27).

29. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

30. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να

Αριθμός απόφασης: 99/2021

διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta*, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau*, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

31. Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣτΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

Αριθμός απόφασης: 99/2021

32. Επειδή οι αρχές της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας που διέπουν τους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν να καθορίζονται σαφώς στην διακήρυξη οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό καθώς και τα κριτήρια ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης (βλ. ΕΣ 133/2008, Πράξη, Τμ. VI) με στόχο την επίτευξη πλήρους διαφάνειας και προστασίας του ανταγωνισμού (βλ. ΕΣ 2263/2011, 2016/2010, Τμ. VI).

33. Επειδή, σε κάθε περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή κρίνει τις προσφορές επί ίσοις όροις και με προσήλωση στην λεκτική αποτύπωση των όρων της κανονιστικής πράξης στα πλαίσια της αρχής της τυπικότητας, απορρίπτοντας κατά δέσμια αρμοδιότητα προσφορά που παραβιάζει απαράβατους όρους της διακήρυξης.

34. Επειδή, εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «*με ποινή αποκλεισμού...*», «*με ποινή απαραδέκτου...*», «*οι συμμετέχοντες πρέπει...*» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

35. Επειδή παγίως το Δικαστήριο της Ε.Ε έχει κρίνει ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν απαγορεύει τη διόρθωση ή κατά περίπτωση συμπλήρωση της προσφοράς, μεταξύ άλλων, επειδή απαιτείται προφανώς η απλή διευκρίνισή της ή η διόρθωση πρόδηλων εκ παραδρομής σφαλμάτων, υπό τον όρο ωστόσο ότι θα τηρηθούν ορισμένες προϋποθέσεις [βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψεις 35 έως 45, όσον αφορά το στάδιο αξιολόγησης των προσφορών, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψεις 30 έως 39].

36. Επειδή, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV*

Αριθμός απόφασης: 99/2021

Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς (βλ. σχετικές αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36).

37. Επειδή, το ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ παρέχει προαπόδειξη προς τον σκοπό της επιτάχυνσης των διαγωνιστικών διαδικασιών και ελάφρυνσης των διαγωνιζομένων από την υποχρέωση προσκόμισης πολυάριθμων πιστοποιητικών και εγγράφων ως προς τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής και ενέχει, προϋποθέτει και ερείδεται επί μιας καταρχήν εμπιστοσύνης ως προς τον προσφέροντα οικονομικό φορέα και όσον αφορά τα εξ αυτού δηλούμενα, τα οποία θα ελεγχθούν επισταμένως κατά το στάδιο αξιολόγησης δικαιολογητικών κατακύρωσης πριν την οριστικοποίηση της ανακήρυξης του ως αναδόχου.

38. Επειδή το ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ συναρτάται αποκλειστικά με τους όρους που περιλαμβάνονται στα έγγραφα της σύμβασης (διακήρυξη, αίτηση συμμετοχής κλπ) της εκάστοτε διαδικασίας και συνιστά προκαταρκτική απόδειξη ως προς τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού και την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, ανάλογα με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης, αντικαθιστώντας την υποχρέωση υποβολής των αντίστοιχων πιστοποιητικών κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς. Τα εν λόγω, δε, πιστοποιητικά, κατά τις διατάξεις του ν. 4412/2016, υποβάλλονται από τον προσωρινό ανάδοχο κατόπιν προς τούτο κλήσης της αναθέτουσας αρχής, πλην της περίπτωσης ενεργοποίησης της δυνατότητας της παρ. 5 του άρθρου 79 του ιδίου νόμου, όταν δηλαδή απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας ή στην περίπτωση που άλλως ορίζει η διακήρυξη οι όροι της οποίας δεν έχουν προσβληθεί.

39. Επειδή, τυχόν ασάφειες ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων

Αριθμός απόφασης: 99/2021

ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια ή την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική, προσφορά τους (Ε.Α. ΣΤΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 *ΕΔημΕργ* 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*, εκδ. θ', σελ. 776). Επομένως, η παραβίαση αμφίσημων όρων της διακήρυξης δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζομένου, αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεών του.

40. Επειδή, ωστόσο, καθίσταται σαφές ότι η πλημμέλεια που αναφέρεται ανωτέρω, θα πρέπει να δημιουργεί αντικειμενικώς αμφισημία σε συγκεκριμένο όρο ή προδιαγραφή άλλως θα πρέπει να είναι ικανή να δημιουργήσει στον επαρκώς ενημερωμένο υποψήφιο δικαιολογημένη αμφιβολία ως προς την ορθή διαμόρφωση της προσφοράς του, κατά τρόπο που να καθίσταται επιβεβλημένη η επίκληση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και η συνεπεία αυτής υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να καλέσει τον υποψήφιο ανάδοχο δυνάμει του άρθρου 102 παρ. 5 για διευκρίνιση ή συμπλήρωση της προσφοράς του. Περαιτέρω, το άρθρο 102 εισήχθη στο ν.4412/2016, κατά τα ρητώς οριζόμενα στην αιτιολογική έκθεση που τον συνοδεύει, προκειμένου «να εξυπηρετηθεί η διάσωση προσφορών οι οποίες πάσχουν από πρόδηλα σφάλματα», ώστε να εξυπηρετηθεί νομίμως το δημόσιο συμφέρον χάριν ανάπτυξης και διατήρησης του ανταγωνισμού.

41. Επειδή, σύμφωνα με τη γραμματική διατύπωση των διατάξεων του άρθρου 75 του ν. 4412/2016, οι αναθέτουσες αρχές, πριν την ανάθεση δημόσιας σύμβασης, δύνανται να ελέγχουν την «ικανότητα» των οικονομικών φορέων για την εκτέλεση της σύμβασης, εισάγοντας στη διακήρυξη τα περιοριστικώς αναφερόμενα στην εν λόγω διάταξη κριτήρια επιλογής αυτών, ήτοι σε σχέση με: α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Επισημαίνεται ότι όλα τα κριτήρια επιλογής είναι προαιρετικά και τίθενται στη διακήρυξη κατά την κρίση και τη

Αριθμός απόφασης: 99/2021

διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής η οποία έχει τη δυνατότητα, να επιλέξει ένα, περισσότερα ή όλα ενδεχομένως τα ως άνω κριτήρια επιλογής, συνεκτιμώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπό ανάθεση σύμβασης (εκτιμώμενη αξία αυτής, ειδικές περιστάσεις κλπ), με σχετική πρόβλεψη στη διακήρυξη. Ωστόσο, εφόσον τεθούν στη διακήρυξη, η πλήρωση τους καθίσταται υποχρεωτική. Ειδικότερα, η συμπερίληψή τους αποβλέπει στο να διαπιστώσει η αναθέτουσα αρχή, εάν ο εκάστοτε συμμετέχων στη διαγωνιστική διαδικασία, οικονομικός φορέας, διαθέτει κατά τεκμήριο την ικανότητα να ανταποκριθεί στην εκτέλεση της σύμβασης και συνίσταται στο να θεσπιστούν εύλογες προϋποθέσεις συμμετοχής σε σχέση με την υπό ανάθεση σύμβαση (βλ. ΑΕΠΠ 687/2019).

42. Επειδή, σύμφωνα με τον μόνο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι δεν έπρεπε να απορριφθεί η προσφορά του διότι στο υποβληθέν ΤΕΥΔ του σημείωσε, τόσο στο μέρος II.A, όσο και στα μέρη IV.A και Β αυτού, ότι είναι εγγεγραμμένος στο ΜΕΕΠ, με αριθ. ..., στην κατηγορία Έργων Οδοποιίας, στη 2η Τάξη και ότι η βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ) μπορεί να αναζητηθεί ηλεκτρονικά, αναφέροντας τον αριθμό ΜΕΕΠ, το ΑΦΜ του καθώς και τη διαδικτυακή διεύθυνση όπου η αναθέτουσα αρχή θα εδύνατο να το αναζητήσει. Κατά τον προσφεύγοντα από την τάξη εγγραφής στο ΜΕΕΠ (2η στην Κατηγορία Οδοποιίας) προκύπτει, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο ότι έχει στη βασική στελέχωση τουλάχιστον έναν τεχνικό Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας ή δύο τεχνικούς Γ βαθμίδας ή έναν τεχνικό Γ΄ βαθμίδας με δύο τεχνικούς Β΄ βαθμίδας, τεχνικοί που υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις του άρθρου 22.Δ της Διακήρυξης (που απαιτούν έναν τεχνικό Μ.Ε.Κ. Γ΄ βαθμίδας ή δύο τεχνικούς Β΄ βαθμίδας ή έναν τεχνικό Β΄ βαθμίδας με δύο τεχνικούς Α΄ βαθμίδας). Επομένως, η απαιτούμενη, κατά την Επιτροπή Διαγωνισμού, «δήλωση της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας [που] αποτελεί κριτήριο ποιοτικής επιλογής [και] ουσιώδη τυπική προϋπόθεση συμμετοχής» έλαβε χώρα δια της ως άνω συμπληρώσεως αντί του πεδίου 6 της Ενότητας Γ του Μέρους IV, το οποίο, εξάλλου, είχε διαγραφεί από την αναθέτουσα αρχή στο υπόδειγμα του ΤΕΥΔ που χορήγησε στους διαγωνιζόμενους. Εφόσον η αναθέτουσα αρχή θεώρησε ότι η μη συμπλήρωση του πεδίου 6 της Ενότητας

Αριθμός απόφασης: 99/2021

Γ του Μέρους IV, παρόλο που έφερε διακριτή διαγραφή και ως εκ τούτου θα μπορούσε εκ παραδρομής να παραληφθεί η συμπλήρωσή του από τον οικονομικό φορέα ως παραδέχεται, δεν αποδεικνύει προκαταρκτικώς την πλήρωση του όρου του άρθρου 22.Δ της διακήρυξης, όφειλε, να τον καλέσει να συμπληρώσει το ως άνω επίμαχο πεδίο και όχι να τον αποκλείσει, όπως έπραξε κατά παράβαση της διάταξης της παρ. 5 του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016. Περαιτέρω, ο προσφεύγων επικαλείται την παραβίαση της αρχής του ίσου μέτρου κρίσης καθώς η αναθέτουσα αρχή έκανε αποδεκτές τις προσφορές έτερων συνδιαγωνιζομένων με έτερα σφάλματα στο ΤΕΥΔ.

Εξάλλου, στην παρέμβασή της η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι ο προσφεύγων παρέλειψε να συμπληρώσει στο υποβληθέν εκ μέρους του ΤΕΥΔ το πεδίο Γ' του Μέρους IV σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα και συγκεκριμένα το ερώτημα 6, το οποίο αφορά στη στελέχωση του οικονομικού φορέα και δεν απέδειξε με το εκ μέρους του υποβληθέν ΤΕΥΔ ότι πληροί τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής για την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα σύμφωνα με τη διακήρυξη. Κατά την παρεμβαίνουσα, το γεγονός ότι στο ΤΕΥΔ που είχε αναρτηθεί στα έγγραφα του διαγωνισμού το πεδίο Γ' του Μέρους IV έφερε διακριτή διαγραφή στο σημείο της απάντησης, αλλά όχι και στο σημείο του ερωτήματος, όπως άλλα ερωτήματα, ουδόλως αναιρεί την υποχρέωση του εν λόγω οικονομικού φορέα να το συμπληρώσει, διαμορφώνοντάς το σύμφωνα με τους όρους του διαγωνισμού. Εξάλλου, κατά την παρεμβαίνουσα, η ως άνω έλλειψη συμπλήρωσης του Μέρους IV Γ' του ΤΕΥΔ δεν μπορεί να αναπληρωθεί από τη δήλωση ότι είναι εγγεγραμμένος στο ΜΕΕΠ σε προηγούμενα πεδία.

43. Επειδή, σύμφωνα με την επίμαχη Διακήρυξη, στο άρθρο 22B ως κριτήριο καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας προβλέπεται ότι οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ. ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε) ή στα Νομαρχιακά Μητρώα σε έργα κατηγορίας ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ, ενώ στο άρθρο 22Γ, ως κριτήριο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας απαιτείται να διαθέτουν ίδια κεφάλαια, πάγια στοιχεία, καταθέσεις σε τράπεζα, όπως ορίζονται είτε στο άρθρο 100 του Ν.3669/2008 είτε στο άρθρο 51 του ΠΔ 71/2019 και, ειδικότερα, για τους

Αριθμός απόφασης: 99/2021

οικονομικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στην κατηγορία έργων ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ, θα πρέπει να διαθετούν καταθέσεις σε τράπεζα, τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ ή πάγια στοιχεία με βάση τις αντικειμενικές αξίες ή τις αξίες κτήσης αυτών, συνολικής αξίας πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ ή σωρευτικά καταθέσεις σε τράπεζα και πάγια στοιχεία συνολικής αξίας πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ και τα πάγια αυτά στοιχεία να αφορούν γήπεδα, οικόπεδα, κτήρια, μηχανολογικό εξοπλισμό και μεταφορικά μέσα, εκτός από τα επιβατικά αυτοκίνητα. Οι δε εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ. 4 του Ν.3669/2008. Εξάλλου, το άρθρο 22Δ απαιτεί ως τεχνική και επαγγελματική ικανότητα η εργοληπτική επιχείρηση να περιλαμβάνει στη στελέχωση ανά κατηγορία τουλάχιστον έναν τεχνικό Γ' βαθμίδας της αντίστοιχης κατηγορίας ή έναν τεχνικό Γ' βαθμίδας με δύο τεχνικούς Β' βαθμίδας, και ο ένας εκ των δύο τεχνικών Β' βαθμίδας με δύο τεχνικούς Α' βαθμίδας της αντίστοιχης κατηγορίας. Στο δε άρθρο 23.4 προβλέπεται ρητώς και σαφώς ότι για την απόδειξη της καταλληλότητας της επαγγελματικής δραστηριότητας οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν βεβαίωση εγγραφής στο ΜΕΕΠ ή στο ΜΗΕΕΔΕ, στο άρθρο 23.5 προβλέπεται ότι η απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας από τις εργοληπτικές επιχειρήσεις προκύπτει από τη βεβαίωση εγγραφής τους η οποία αποτελεί τεκμήριο των πληροφοριών που περιέχει και εφόσον δεν καλύπτει τις απαιτήσεις του άρθρου 22Γ με την υποβολή ενός ή περισσότερων από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016 και, ειδικότερα, η απαίτηση της μη υπέρβασης των ανώτατων επιτρεπτών ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου κατά τις κείμενες διατάξεις, με την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του προσωρινού αναδόχου, συνοδευόμενης από πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων (είτε ως μεμονωμένος ανάδοχος είτε στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας) και αναφορά για το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό ανεκτέλεστο. Κατά το άρθρο 23.6, ομοίως η τεχνική

Αριθμός απόφασης: 99/2021

και επαγγελματική ικανότητα αποδεικνύεται με την υποβολή βεβαίωσης εγγραφής στο ΜΕΕΠ/ΜΗΕΕΔΕ, πλην των απαιτήσεων που δεν καλύπτονται από αυτή για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος ΙΙ του Παραρτήματος ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016.

44. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και δεν αμφισβητείται, ο προσφεύγων έχει συμπληρώσει στο ΤΕΥΔ του ότι είναι ατομική επιχείρηση και αναγράφει το ΑΦΜ του, στο Μέρος ΙΙ: Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα, στην Ενότητα Α: Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα, στο ερώτημα εάν ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο/Μητρώο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό, απαντά αρνητικά, ωστόσο, συμπληρώνει τον αριθμό ΜΕΕΠ (ΜΕΕΠ ... -ΟΔΟΠΟΪΑ ΤΑΞΗ ΜΕΕΠ 2η) με ισχύ που παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι 31-12-2020. Στη δε Ενότητα Γ: Πληροφορίες σχετικά με τη στήριξη στις ικανότητες άλλων ΦΟΡΕΩΝ, ο προσφεύγων απάντησε αρνητικά. Στο Μέρος ΙV: Κριτήρια επιλογής, ο προσφεύγων απάντησε θετικά στο α: Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής, στην Ενότητα Α Κριτήριο καταλληλότητας επαναλαμβάνει τα όσα είχε αναφέρει στο Μέρος ΙΙ και προσθέτει «*Η Βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ) μπορεί να αναζητηθεί ηλεκτρονικά ως εξής: Διαδικτυακή διεύθυνση: <http://www.yplexd15.gr/Default.aspx?tabid=130> Φορέας Έκδοσης: Δ/ΝΣΗ ΜΗΤΡΩΩΝ / ΤΜΗΜΑ Μ.Ε.ΕΠ. ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ* Επακριβή στοιχεία αναφοράς Αριθμός Μητρώου ΜΕΕΠ :... Επωνυμία ... ΑΦΜ ...». Στην Ενότητα Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, όλες οι ερωτήσεις και απαντήσεις έχουν διαγραφεί από την αναθέτουσα αρχή, πλην της ερώτησης 6 σχετικά με τις λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, στην οποία ο προσφεύγων απαντά ότι δεν υπερβαίνει τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ.4 του ν.3669/2008. Στην Ενότητα Γ: Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, όλες οι ερωτήσεις και απαντήσεις έχουν διαγραφεί σύμφωνα με το υπόδειγμα ΤΕΥΔ που έχει αναρτηθεί από

Αριθμός απόφασης: 99/2021

την αναθέτουσα αρχή στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού, πλην των ερωτήσεων 6, για τους τίτλους σπουδών και επαγγελματικών προσόντων, 7 για μέτρα περιβαλλοντικής διαχείρισης, 10 για την υπεργολαβία (στην οποία ο προσφεύγων απαντά δεν προτίθεται να αναθέσει οποιοδήποτε μέρος της σύμβασης σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας) και 12 που αφορά στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών. Η Ενότητα Δ: Συστήματα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης, τα οποία σημειωτέον, δεν απαιτούνται κατά την επίμαχη Διακήρυξη, δεν έχει διαγραφεί στο ΤΕΥΔ του προσφεύγοντος.

45. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή στο υπόδειγμα ΤΕΥΔ που έχει αναρτήσει στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού έχει διακριτά διαγράψει όλες ανεξαιρέτως τις απαντήσεις της Ενότητας Γ σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα η οποία, κατά τη Διακήρυξη, πληρείται με τη στελέχωση ανά κατηγορία τουλάχιστον ενός τεχνικού Γ' βαθμίδας της αντίστοιχης κατηγορίας ή Γ' βαθμίδας με δύο τεχνικούς Β' βαθμίδας, και ο ένας εκ των δύο τεχνικών Β' βαθμίδας με δύο τεχνικούς Α' βαθμίδας της αντίστοιχης κατηγορίας, ήτοι δύναται να αποδειχθεί με την υποβολή της βεβαίωσης της εγγραφής στο ΜΕΕΠ στα έργα οδοποιίας στη δεύτερη τάξη, χωρίς να απαιτείται η προσκόμιση άλλων εγγράφων, εφόσον για την εγγραφή στο ΜΕΕΠ στη δεύτερη τάξη απαιτούνται στη βασική της στελέχωση τουλάχιστον 2 τεχνικοί Μ.Ε.Κ. Γ βαθμίδας ή 1 τεχνικός Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας και 2 τεχνικοί Μ.Ε.Κ. Β' βαθμίδας ή 1 τεχνικός Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας. Ομοίως, πλην της μη διαγραμμένης ερώτησης περί του ανεκτέλεστου για το οποίο βεβαιώνει στο ΤΕΥΔ προαποδεικτικώς ο προσφεύγων ότι δεν υπερβαίνει το επιτρεπτό όριο, για την πλήρωση της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας όπου όλα τα πεδία του ΤΕΥΔ έχουν διακριτώς διαγραφεί από την αναθέτουσα αρχή, η πλήρωση των όρων του άρθρου 100 του Ν.3669/2008, ως απαιτεί η Διακήρυξη, υπερκαλύπτεται από την εγγραφή στο ΜΕΕΠ στη δεύτερη τάξη δοθέντος ότι απαιτεί καταθέσεις σε τράπεζα και παγίων στοιχείων ύψους 100.000 ευρώ αντί 50.000 που απαιτεί η Διακήρυξη.

46. Επειδή, ως βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων, εφόσον τα οικεία πεδία του ΤΕΥΔ είχαν διακριτώς διαγραφεί από την αναθέτουσα αρχή και

Αριθμός απόφασης: 99/2021

στο ΤΕΥΔ έχει δηλωθεί ο αριθμός ΜΕΕΠ στην κατηγορία έργων οδοποιίας 2^{ης} τάξης, το ΑΦΜ του και η διαδικτυακή διεύθυνση για την αναζήτησή του από την αναθέτουσα αρχή, σε συνδυασμό με τις ρητές δηλώσεις ότι είναι ατομική επιχείρηση, ότι δεν στηρίζεται στις ικανότητες τρίτου φορέα, ότι δεν θα ανατεθεί μέρος του έργου σε υπεργολάβο και ότι δεν υπερβαίνει το ανώτατο επιτρεπτό όριο ανεκτέλεστου, ως μέσος επιμελής διαγωνιζόμενος, δικαιολογημένα θεώρησε ότι δήλωσε στο υποβληθέν ΤΕΥΔ ότι πληροί προαποδεικτικώς όλα τα κριτήρια επιλογής που απαιτούσε η Διακήρυξη και δοθείσης της πλημμέλειας του ΤΕΥΔ από το οποίο διαγράφηκαν ερωτήματα που αντιστοιχούσαν σε ρητές απαιτήσεις των όρων της Διακήρυξης, με πλημμελή αιτιολογία απέρριψε την προσφορά του η αναθέτουσα αρχή εφόσον η μη απάντηση στην επίμαχη ερώτηση δεν σημαίνει επουδενί ότι ο προσφεύγων απαλλάσσεται από την προαπόδειξη αναφορικά με την ελάχιστη απαιτούμενη από τη Διακήρυξη στελέχωση, εφόσον η πλήρωσή της ή μη προκύπτει από την εγγραφή του στη 2^η τάξη έργων της απαιτούμενης από τη Διακήρυξη κατηγορίας (πρβλ. και ΔΕφΘεσ 152/2020).

47. Επειδή, εν προκειμένω, η απάντηση στην επίμαχη ερώτηση δύναται να αποδειχθεί με την υποβολή της βεβαίωσης εγγραφής στο ΜΕΕΠ το οποίο δηλώνεται ήδη στο υποβληθέν από τον προσφεύγοντα ΤΕΥΔ, η αναθέτουσα αρχή όφειλε, κατά τα παγίως κριθέντα από τη νομολογία, να παρέχει στους προσφέροντες που βλάπτονται από την πλημμέλεια αυτή εφόσον επίκειται αποκλεισμός τους, τη δυνατότητα να συμπληρώσουν διευκρινιστικά την τυχόν ελαττωματική προσφορά τους εάν αυτή οφείλεται σε εκ παραδρομής σφάλμα, ως παραδέχεται και η ίδια εν προκειμένω στην προσβαλλόμενη, χωρίς να παραβιάζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης, ως βασίμως υποστηρίζει ο προσφεύγων (βλ. 59/2018, εισηγήτρια Χ. Ζαράρη). Εξάλλου, δυνάμει των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 και στο πλαίσιο ορθής διεξαγωγής της διαδικασίας, η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητεί από προσφέροντες και υποψήφιους, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα από τα ζητούμενα με τη διακήρυξη δικαιολογητικά, και, εν προκειμένω, θα εδύνατο να ζητήσει την προσκόμιση της βεβαίωσης εγγραφής στο ΜΕΕΠ ως είχε τη δυνατότητα. Περαιτέρω, αβασίμως

Αριθμός απόφασης: 99/2021

προβάλλει ο προσφεύγων ότι υπάρχει παραβίαση του ίσου μέτρου κρίσης με την αποδοχή των ΤΕΥΔ των έτερων συνδιαγωνιζόμενων εταιρειών δοθέντος ότι, σε κάθε περίπτωση, αφορούν σε έτερα πρόδηλα σφάλματα κατά τη συμπλήρωση του ΤΕΥΔ. Επομένως, ο μοναδικός λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

Επειδή κατά την ειδική γνώμη των Μελών Ι. Θεμελή και Μ. Κανάβα για την πλήρωση του κριτηρίου επιλογής του όρου 22.Δ της διακήρυξης περί τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας απαιτείται επί ποινή αποκλεισμού οι ημεδαποί οικονομικοί φορείς να είναι εγγεγραμμένοι στο ΜΕΕΠ στην κατηγορία έργων «ΟΔΟΠΟΙΙΑ», προς απόδειξη δε της πλήρωσης του εν λόγω κριτηρίου θα πρέπει να προσκομιστεί βεβαίωση εγγραφής στο ΜΕΕΠ. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, στο υποβληθέν ΤΕΥΔ του προσφευγοντος στο Τμήμα Γ του Μέρους IV περί τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας δεν έχει δηλώσει ότι είναι εγγεγραμμένος στο ΜΕΕΠ ούτε και τα σχετικά στοιχεία εγγραφής. Εντούτοις, στην Ενότητα Α του Μέρους II του υποβληθέντος ΤΕΥΔ, ο προσφεύγων αναφέρει ότι είναι εγγεγραμμένος στο ΜΕΕΠ και δηλώνει τον αριθμό ΜΕΕΠ (ΜΕΕΠ ... - ΟΔΟΠΟΙΙΑ ΤΑΞΗ ΜΕΕΠ 2η) με ισχύ που παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι 31-12-2020. Επίσης, στο Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής, Ενότητα Α Κριτήριο καταλληλότητας επαναλαμβάνει τα όσα είχε αναφέρει στο Μέρος II και προσθέτει «*Η Βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ) μπορεί να αναζητηθεί ηλεκτρονικά ως εξής: Διαδικτυακή διεύθυνση: <http://www.yplexd15.gr/Default.aspx?tabid=130> Φορέας Έκδοσης: Δ/ΝΣΗ ΜΗΤΡΩΩΝ / ΤΜΗΜΑ Μ.Ε.ΕΠ. ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ Επακριβή στοιχεία αναφοράς Αριθμός Μητρώου ΜΕΕΠ :... Επωνυμία ... ΑΦΜ ...*». Επομένως, εκ των ανωτέρω στοιχείων, τα οποία δεν αμφισβητεί η αναθέτουσα αρχή προκύπτει ότι ο προσφεύγων πληροί το τιθέμενο στον όρο 22.Δ της διακήρυξης μοναδικό κριτήριο επιλογής περί τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, ήτοι την εγγραφή στο ΜΕΕΠ στην κατηγορία έργων «ΟΔΟΠΟΙΙΑ». Εφόσον λοιπόν η διακήρυξη δεν προβλέπει, πλην της εγγραφής στο ΜΕΕΠ, ειδικότερα κριτήρια τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, τα οποία όφειλε ο διαγωνιζόμενος να

Αριθμός απόφασης: 99/2021

συμπληρώσει στο σχετικό πεδίο του ΤΕΥΔ, το δε επίμαχο πεδίο του ΤΕΥΔ περί τεχνικής ικανότητας δεν εντάσσεται στα κατά την κατευθυντήρια οδηγία 23 πεδία του ΤΕΥΔ που πρέπει να συμπληρωθούν υποχρεωτικώς στις διαγωνιστικές διαδικασίες δημοσίων έργων αλλά δύναται να απαλειφθεί από την αναθέτουσα αρχή, εν προκειμένω, δοθέντος ότι στο υπόδειγμα ΤΕΥΔ που είχε αναρτήσει η αναθέτουσα αρχή είχαν διαγραφεί τα σχετικά πεδία περί κριτηρίου τεχνικής ικανότητας, είναι δυνατή ως προς την απόδειξη του κριτηρίου η άντληση των σχετικών πληροφοριών από έτερα πεδία του ΤΕΥΔ του προσφεύγοντος (*ad hoc* ΑΕΠΠ 1411/2019). Κατά συνέπεια, ο μόνος λόγος της προσφυγής κρίνεται δεκτός ως βάσιμος..

48. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

49. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

50. Επειδή η παρέμβαση πρέπει να απορριφθεί.

51. Επειδή, ύστερα από τη σκέψη 49, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων (άρθρο 363 παρ.5 Ν.4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. 189/2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής, κατά τα προβλεπόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή στον προσφεύγοντα του παραβόλου ποσού εννιακοσίων ογδόντα (980) ευρώ.

Αριθμός απόφασης: 99/2021

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 28 Δεκεμβρίου 2020 και εκδόθηκε στις 18 Ιανουαρίου 2021 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

**Η Πρόεδρος
ΕΙΡΗΝΗ ΑΨΟΚΑΡΔΟΥ**

**Ο Γραμματέας
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΜΙΡΤΖΗΟΓΛΟΥ**